

Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah

Ishaja vsako sredo.

NASLOV uredništva in upravnništva:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

GLASILO K.S.K. JEDNOTE

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

OFFICE:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

No. 7. Štev. 7.

Chicago, Ill., 23. februarja (February) 1916

Leto II. Volume II.

Lokalne vesti.

— V nedeljo, dne 27. t. m. popoldne ob 3 uri bode priredil 'Forward' telovadni klub v Hoerberjevi dvorani na Blue Island ave. in 21. Pl. rokoborbo z domačo zabavo in plesom. Ta dan se bo zopet poskusil naš najboljši slovenski metalec Anton Wencel z nekim Bill Millerjem iz Kentuckija. Misli se metati zadnjkrat, to pa če zgubi, ali dobi. Miller se je bahal, da se našega slovenskega atleta nič ne boji; — naš znani mojster v rokoborbi A. Wencel mu bo pa že pokazal, kaj zmore slovenska pest in moč.

Ob enem se bode ta dan metal tudi naš slovenski (Lightweight Champion) ali atlet Anton Gregorič ml. s Čehom Young Sandomom; tudi ta trdi, da bo svojega nasprotnika premagal. Po rokoborbi se vrši ples in domača zabava. Podrobne točke o tej prireditvi so razvidne iz lepokov razbošenih po raznih slovenskih gostilnah. Prijatelji rokoborbe in plesa, — dobrodošli!

— V torek, dne 29. februarja se vršijo v Chicagu primarne volitve za mestne odbornike. Vseh kandidatov imamo letos 204 in sicer 87 republikancev, 84 demokratov, 32 socialistov in 1 progresivev. Od teh se ima izvoliti 70 aldermanov za mestni svet. V našem 11. wardu kandidirata republikanec John C. Kruse in Louis C. Man, dalje demokrati C. F. Petkoske, Herman Krumdieck, John F. Ryan, Frank Tiliecki in K. Wreblewski. V našem volilnem okraju ima pravico voliti 7908 moških in 4091 žensk torej 11.999 skupaj. Primarne volitve se vršijo gori navedeni dan od 6. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Slovenski volilci vsi torej na krov in oddajte glasove za svoje kandidate!

— Poštni detektivji so te dni aretirali nekega Viktor Polokov, prodajalec zemljišč z 220 S. State St. Ker mu ni šla kupčija z zemljišči po volji, je ustanovil posebno družbo "Železnega križa" v pomoč nemškim in avstrijskim ranjenecem. Vsak član je dobil za vplačani dolar majhen železni križec in vsak dolarček je pa pomal namesto v Evropo, — v Polokov žep. Na ta način je ta brezvestni trgovec opeharil več ljudi za približno \$700. — Oblasti so družbo "Železnega križa" razpustile, njenega predsednika pa spravile za železno omrežje.

— Minulo nedeljo dopoldne se je odigrala na 2735 So. Komensky ave. v stanovanju E. Baedonoviča krvava družinska žaloigra. Pri omenjeni družini so imeli dva sinova, 16. l. Elija in 12. letnega Jurija. Ker se fantoma ni zljubilo iti v cerkev, sta ostala sama doma in sta se pričela za šalo igrati s samokresli. Iz šale je nastala resnica, ker je 12 letni Jurij pogodil svojega brata "trehuh od smrti. Ko sta došla oče in mati od maše, sta našla sina Elijata ustreljenega. Mlajši brat se sedaj izgovarja, da Elijata ni ustrelil iz zlobnosti, temuč po nesreči.

— Pri zadnji seji občinskega sveta se je sprejelo drastične točke glede zapiranja kabaretov ter restavrantov točno ob 1 uri zjutraj. Za naprej bode strogo prepovedano dati gostom po 1 uri zjutraj kako jed, ali pijačo. Tudi po hotelih ne bo dovoljeno zanaprej točiti na drobno opojno pijačo.

— Izmed vseh predmetov naše metropole je lansko leto Ravenswood najbolj napredoval. V teokraju se je 1. 1915 zgradilo 1009

novih hiš, ter se je tja naselilo 2215 novih družin; temu sledi Irving Park s prirasikom 1713 novih družin, dalje Grand Crossing 1500, in Rogers Park z 1348 novimi družinami.

— Mestna civilna službena komisija je minuli teden imenovala šolskim zdravnikom popolnoma slepega Dr. Jakob W. Bolotina z 1726 W. 12. St. Ta zdravnik je na posebno dober glas za jetične boleznin in je naredil izmed 296 prosilcev deseti najboljšo skušnjo. Dasiravoh slep, predava na več univerzah o notrajnih boleznih.

— V nedeljo je umrla v St. Marys bolnišnici 21. letna Mrs. Maud Gallagher, stanujoča na 3534 N. Natchez ave., ki je bila še le nekaj mesecev poročena z Tom Gallagherjem. Minuli torek je bila sama doma in se je ustrelila v trebuh iz dokaj čudnega vzroka. Njen mož ji je zjutraj naročil naj pazi na domača dva psa in nekaj kokoši na dvorišču. Psa, dasiravno priklenjena sta se pa odtrgala in zadavila 3 kokoši. To je mlado gospodinjo tako užalilo, da je izvršila samomor iz strahu pred možem. Pred smrtjo je napisala še zelo ganljivo poslovilno pismo svojemu možu in pa domačemu župniku cerkve Presv. Rešnjega Telesa.

— S prvim marcem t. l. bode pričel izdajati mestni zdravstveni komisar Robertson strokovni mesečnik v angleškem jeziku (Municipal Health Magazine). V tem listu se bode dajalo poljudne navete občinstvu glede zdravja in sanitarnih razmer. List se bode izdal brezplačno in delil po vseh javnih prostorih, šolah in hotelih. Ko izide prva številka tega lista, bomo skušali priobčiti kake važne članke prestavljene v slovenščino tudi v našem listu.

Ameriške vesti.

25. letnica društva sv. Jožefa št. 2. K. S. K. J.

Društvo najstarejše društvo naše Jednote, društvo sv. Jožefa št. 2 v Jolietu, Ill. bode obhajalo v nedeljo dne 5. marca 25. letnico svojega obstanka. To društvo, ki je kmalu po ustanovitvi pripadalo sprva k Češki katol. podp. Jednoti, je bilo pravzaprav ustanovljeno dne 6. maja l. 1890. Iz raznih oziror in gotovih vzrokov se je lansko leto do slovesnost prelozilo za kasneje.

Društvo sv. Jožefa št. 2 bode proslavilo ta redek dogodek torej dne 5. marca. Tem povodom bode priredilo svojim članom ob pol 3. uri pop. v dvorani stare šole malo domačo zabavo, ali društveni sestanek.

Uredništvo našega lista izraža svoje iskrene čestitke navedenemu društvu ob tej priliki, ter mu želi kar največ uspeha, napredka in božjega blagoslova!

Glasovanje za splošno prohibicijo.

Washington, D. C. 21. februarja. Po dolgem posvetovanju in debatanju je zakonodajni hišni odsek poslanske zbornice sprejel in odobril točko, da se naj da letošnjo jesen znano Webbovo ustavno premembo glede uvedbe splošne prohibicije ljudstvu na glasovanje. Ako bodo volilci ta zakonski načrt potrdili, se bo uvedlo splošno prohibicijo po vseh državah.

Navedeni zakonodajni odsek je pa zaeno ovrgel ustavno premembo v prilog splošne ženske volilne pravice, vsled tega pride ta točka zopet na dnevni red šele pri prihodnjem (65.) kongresnem zasedanju.

Sladkor se bo pocenil.

Washington, D. C. 21. februarja. Demokratski "caucus" poslanske zbornice je sprejel z 84 proti 20 glasovi predlogo, da naj se letos s 1. majem opusti carino na sladkor. Ker bode naša vlada vsled tega imela na leto za \$40.000.000 manj dohodkov, se namerava ta primanjkljaj pokriti s posebnim dohodninskim davkom in novim davkom pri municijskih izdelkih.

Važno posvetovanje.

New York, N. Y. 21. februarja. Danes so se zopet v našem mestu zbrali lasniki rogov trdega premoga in zastopniki premozarjev, da se posvetujejo, kako bi se dalo odstraniti splošno premozarsko stavko začetkom aprila t. l. — Premozarji zahtevajo 20 odstotno zboljšanje plače, takozvani "Mine run" sistem in izboljšanje raznih naredb pri delu. Lastniki premozarnikov pa niso zadovoljni s temi zahtevami, ker bi imeli na ta način premalo dobička. Ako bi zvišali delavcem plačo za 20% bi se moralo premoz podražiti za 60% pri toni, kar bi znašalo okoli \$23.000.000 na leto. Ta denar bi šel naravno iz žepa odjemalcev, ali ljudstva.

Premozarji pa niso z izjavo svojih gospodarjev zadovoljni. Ti zatrjujejo, da so naredili razni premozarski baroni zadnji čas vsled evropske vojne več dobička, kakor kedaj prej. Kakšen bode zaključek, ali uspeh tega važnega posvetovanja še danes ni znano.

Hans Schmidt usmrčen.

Ossining, N. Y. 18. februarja. Danes zjutraj krog 6 ure so na električnem stolu usmrtili bivšega duhovnika Hansa Schmidta, ker ga guverner Whitman ni hotel pomilostiti. Schmidt je bil obsojen na smrt, ker je dne 2. septembra 1913 umoril Ano Aumiller. Nekaj dni pred smrtjo so mu odvzeli vse pravice in blagoslove, katere je imel kot mašnik. Zadnje besede Hansa Schmidta so bile: "Gospodje, prosim odpusčenja vse one, katere sem kdaj jaz razžalil ali jim storil kaj hudega. Tudi jaz odpuščam vsem, ki so me kdaj kaj užalili. Moja poslednja želja je, da zakličem svoji ljubljeni in že stari materi še enkrat: z Bogom!"

Smrt na vešalah.

Concord, N. H. 19. februarja. Danes so v tukajšnji državni kaznišnici obesili Oscar J. Comerija, ker je lansko leto umoril svojo ženo. Tekom zadnjih 23 let je bila v tej državi to prva smrtna eksekucija.

Nepoštena državna uradnika.

St. Paul, Minn. 21. februarja. Pred tukajšnjim okrožnem sodiščem se je danes pričela obravnavati napram bivšemu državnemu blagajniku Walter J. Smithu in R. C. Pickitom, odstavljenemu klerku državnega finančnega oddelka. Oba sta obtožena veletatvine, ker sta poneverila \$28.000 državnega denarja.

Ruski car padel v nemilost.

Dne 18. t. m. so v mestu Argo, Ill. kjer biva številno ruskih delavcev na slovesen način obesili v tamošnji domači rusko-ameriški šoli veliko sliko našega predsednika Woodrowa Wilsona. Dospel je visela v tej šoli samo slika ruskega carja Nikolaja. Domoljubnim in zavednim Rusom iz Argo, Ill. se je car Nikolaj sedaj tako zameril, da so njegovo sliko za ve-

dno odstranili iz svoje ljudske šole.

Nesreča na železnici.

Spokane, Wash. 20. februarja. Blizu postaje South Cheney, Wash. je zadel danes brzovlak N. Pac. N. C. železnice v potniški vlak Pacific Burlington proge. Vsled te kolizije je bilo na mestu ubitih 5 oseb, 6 pa nevarno ranjenih.

Protest ameriških bankirjev.

New York, N. Y. 21. februarja. Zveza ameriških bankirjev se je obrnila na državni department v Washington, D. C. z ostrim protestom, ker se je zvedelo, da je angleška vlada zaplenila za več milijonov vrednosti ameriških bondivov, katere se je poslalo po pošti iz Holandske v Zedinjene države.

Ameriški bankirji pravijo, da je to vrhunec predrznosti, kajti zaplenjenih pisem prvega razreda da bi se ne smelo po mednarodnih poštinih zakonih nikjer odpirati ako so bila ista odposlana iz ene nevturalne države v drugo.

Velik požar v Brooklynu, N. Y.

New York, N. Y. 17. februarja. Včeraj zarano zjutraj je nastal na pomolu št. 36 v južnem Brooklynu velik požar, kakoršnega tukaj še dolgo ne pomnimo. Ogenj je bil najbrže podtaknjen od kake zarotniške roke. V tem pristanišču se nahajajoča angleška tovorna parnika "Bolton Castle" in "Pacific" naložena z municijo sta skoro do cela pogorela; poleg tega je požar uničil tudi 40 drugih malih prevoznih tovornih parnikov, naloženih z bombažem, oljem in strelivom. Vsled te nesreče sta zgoreli dve osebi, smrtnoopečenih je pa več. Skupna materialna škoda znaša nad \$3.000.000.

Ogenj v rudniku.

Butte, Mont. 18. februarja. Veliki, 1000 čevljev globoki bakreni rudnik "Pennsylvania," v katerem je nastal ogenj še pred 4 dnevi se vedno gori. Rudnik je last Anaconda Copper Mining Co. Ko je izbruhnil ogenj v tem rudniku je bilo omenjeni dan pri delu 220 mož. Dosedaj so dobili na površje že 21 sežganih trupel ponesrečenih rudarjev, ostali so se pa vsi rešili. Skupna škoda prizadeta v rudniku vsled ognja znaša nad \$100.000.

Zarotnikom na sledu.

Detroit, Mich. 21. februarja. V tem mestu je nameravala neka tajna družba zarotnikov pognati v zrak veliko tukajšnjo tovarno "American Car in Foundry Co." Sedaj so prišli državni detektivji že na sled tej družbi in imajo pod ključem dva biva delavca te tovarne: Otto Bartholmeja in Ernest Me Corda; ostale zarotnike namerava dobiti policija v kratkem v svojo pest.

Mestni maršal — morilec.

Centralia, Mo. 21. februarja. Sodnijska oblast bode stavila pred veliko poroto 50. letnega metnega maršala W. H. Balldridge, ker je dne 14. t. m. v prepiru ustrelil uglednega tukajšnjega zdravnika Dr. Copperja.

Nevarna igrača.

Joliet, Ill. 16. februarja. Ko se je mudila 23. letna Miss Carrie Startz tukaj na obisku pri svojem bratu, je našla v neki omari skrit samokres. S tem nevarnim orožjem se je navedenka igrala toliko časa, da se je samokres sprožil in jo je krogla pogodila do smrti.

Inozemske vesti.

LAŠKI LETALCI NAD LJUBLJANO.

Dunaj, Avstrija, 21. februarja. Predvčeršnjim so se pojavili nad Ljubljano, glavnim mestom Kranjske, trije italijanski vojaški aeroplani, ki so neuspešno vrgli nekaj bomb blizu odnotne bolnišnice in v bližnji okolici. Konečno so bili sovražni letalci prisiljeni pobeigniti preko meje zopet nazaj, ker jih je napodil oddelek naše zračne flote. Pri tem so naši letalci pogodili en velik italijanski Capronijev aeroplan na tla.

Boji ob Soči.

Dunaj, Avstrija, 21. februarja. Na goriški in obmejni koroški fronti so se vršili dne 17. t. m. hudi artilerijski boji. Na doberdopski planoti je prišlo do ostrega spopada z ročnimi granatami. Istotako so tudi naši odbili sovražnika pri Javorščeku in pri Rombonu na koroški meji, kjer je na bojnem polju obležalo veliko število sovražnikovega vojaštva.

Dne 16. februarja je italijanska artilerija obstreljevala avstrijske pozicije v dolini Seebacha in Susera (?) Navedeni dan o polnoči so prišli Italijanski topničarji streljati na naše posadke v Fella (?) dolini. Istotako se je vršilo sovražno bombardiranje v bližini Boveva, vsi ti napadi so bili pa konečno uspešno odbiti.

Napad na mesto Milan.

Dunaj, Avstrija, 17. februarja. Včeraj je napadlo 11 naših vojaških aeroplanov znano italijansko mesto Milan, hoteli porušiti tamšnjo železnično postajo in nekaj večjih tovarn. Nad mestom so se dvigale goste megle dima, kar pa nikakor ni zabranjevalo naših napadov poleg streljanja italijanske artilerije na naše aeroplane. Naša zračna flota je ostala nekaj časa na svojem mestu več ur. Največ škode je prizadeto v mestu Schio blizu Milana, kjer je bilo nekaj tovarn porušeni. Konečno so se naši aeroplani srečno vrnili preko meje na Goriško.

Pred veliko pomorsko bitko.

London, Anglija, 21. februarja. Iz Kodanja se semkaj poroča nekemu uglednemu listu, da se pripravljata Nemčija na veliko pomorsko bitko v Severnem morju blizu Kiela in Helgolanda. Med avstrijskim nadvojvodom Karolom Štefanom in pruskim princem Henrikom je prišlo do sporazuma, da bodo pri tem pomagali tudi avstrijski pomorščaki. Vrhovni nemški admiral von Tirpitz tega načrta nikakor ne odobrava, ker se boji premoči angleške mornarice. On praporoča, da naj se uporablja za to raje Zeppeline in podmorske čolne. Navzile vsemu temu zbira Nemčija v Kielu in Helgolandu številno pomorščakov, 70.000, ki se bodo vdeležili velike napada na morju. Ker manjka Nemčiji bojnih ladij, ali križark, se je med tem časom predelalo več trgovskih ladij v vojne namene.

Prodiranje Francozov v bližini Soluna.

Pariz, Francija, 21. februarja. Iz Aten na Grškem je došla semkaj vesela vest, da so naše francoske čete zadnje dni zasedle vse mostove in prehode čez reko Vardar, dočim imajo Grki v rokah zelo važne postojanke ob južnem kolenu te reke in sicer od Topsisina da izliva.

Mestec Topsisin leži samo 15 milj severozapadno od Soluna in je zvezano z železnico do Karasilja.

Položaj Grkov v Bitolju.

Pariz, Francija, 21. februarja. Kakor se semkaj iz Aten naznanja, so pričeli macedonski Bolgari preganjati v Bitolju in okolici živeče Grke, brez kakega posebnega povoda. Ti macedonski roparji izsiljujejo od meščanov denar, dalje plenijo in požigajo v okolici se nahajajoče naselbine. Bolgarske vojaške oblasti se za to kruto postopanje nočejo nič zmeniti. Iz Bitolja se je dalje siloma odvedlo v Solun več uglednih grških trgovcev z družinami vred.

Razstrelba municijske zaloge v Nišu.

London, Anglija, 21. februarja. Tukajšnjemu listu "Daily Mail" se brzojavno poroča iz Odese, na Ruskem, da so najeti Srbi pognali v zrak veliko državno municijsko skladišče v Nišu; vsled tega je bilo na mestu ubitih 40 bolgarskih vojakov in 3 častniki. Vojaške oblasti so aretirale 50 Srbov iz tega mesta, katerim se predpisuje ta zločin. Nedvomno, da bodo vsi ti zarotniki obešeni.

Boji v Albaniji.

London, Anglija, 21. februarja. Številne čete Albancev, ki so se pridružile Avstrijem so si prisvojele tri važna sela v bližini Avlone in sicer: Berat, Lajušinj in Pekinij. Izmed teh je osobito selo Berat velike stratežne važnosti.

Zajeti Italijani.

Dunaj, Avstrija, 21. februarja. Močne italijanske čete, ki so operirale v okolici Drača je naša armada sedaj tako obkolila, da jim ni mogoče iskati rešitve, bodisi na suhem, ali na morju. Pri Bazarskem so se vršili zadnje dni vroči spopadi, tako, da so morali Italijani pustiti vse važne pozicije v okolici tega mesteca in isto prenašate čete pregnale Italijane na južni strani mesta Drača.

Sedaj se zbira zbegane srbske čete na otoku Krk, kjer se pripravljajo za zopetni napad. Ker potrebujejo Italijani svoje vojaštvo za obrambo svojih pozicij na albanski in črnogorski meji, se ti ne bodo pridružili zaveznikom entente, kojih je sedaj zbranih v okolici Soluna do 300.000 mož.

Poraženi Turki v Armeniji.

Petrograd, Rusija, 21. feb. — Pod spretnim vodstvom velikega kneza Nikolajeviča so naše čete dne 17. t. m. zavzele najbolj važno turško trdnjavo Erzerum v Armeniji. Pri tem je padlo nam v roke okoli 100.000 Turkov, 1000 topov, ter ogromna množina raznega vojnega materiala. Povodom te sijajne zmage, vlada po vsej Rusiji nepopisno navdušenje in veselje. Car Nikolaj je brzojavno čestital velikemu knezu Nikolajeviču, istotako mu je brzojavil tudi v imenu svojega naroda francoski predsednik Poincaré. To zmago je pripisovati največjim, kar jih je ruska armada zadnji čas doživela.

Dne 19. februarja je padlo v naše roke drugo zelo važno utrjeno turško mesto Mush in vse naselbine ob jezeru Van. Naša armada prodira sedaj južno ob reki Tigris v smeri proti Diarbeku. To mesto leži samo 50 milj oddaljeno od glavne železniške proge Carigrad-Bagdad odkoder se namerava naša armada proti Carigradu napotiti.

Čuje se, da je nemški cesar vsled naših zadnjih zmag zelo razkačen in da je naročil feldmaršalu von der Goltzu, da naj ustavi prodiranje Rusov v Armeniji če stane to še toliko in toliko napora ter žrtev.

Dopisi in društvene vesti.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani bivši tajnik društva sv. Janeza Evang. št. 65 K. S. K. J. v Milwaukee, Wis., naznanjam s tem članom gorinavednega društva sledeče:

Ker mi čas ne dopušča več biti za društvenega tajnika vsled preobilnega dela v tovarni, — sem se odpovedal tajništvu pri društveni seji dne 6. t. m. Na tej seji je bil izvoljen za bodočega I. društvenega tajnika sobrat John Močnik, 511 Park St., Milwaukee, Wis., na katerega se obračajte v bodoče v vseh društvenih zadevah.

S sobratskim pozdravom

John Kegel.

Iz urada društva sv. Jožefa št. 58 K. S. K. J., Haser, Pa.

Podpisani opominjam s tem v imenu društvenega odbora vse člane gorinavednega društva in jih prosim, da bi redno plačevali svoje mesečne asessmente, ali doneske; s tem se bo prihranilo dosti nepotrebnega dela društva. Tajniku in pa tudi dosti sitnosti članom samim. Vsakdo plača veliko lažje osesment samo za en mesec nego pa za več skupaj. Člani, ki se ne bodo držali tega reda, bodo suspendirani.

Prosim Vas torej, cenj. člani, da to obvestilo upoštevate, ker naše društvo se bo zanaprej držalo strogo po pravilih in ne bo plačevalo za nobenega člana več assessmentov.

Dalje omenjam, da se vrši redna seja našega društva vsako drugo nedeljo v mesecu.

S sobratskim pozdravom

Za odbor:

Thomas Oblak, tajnik,

R. F. D. 2, box 140, Irwin, Pa.

Iz urada društva Sv. Družine števil. 136 K. S. K. J., Willard, Wis.

S tem se naznanja vsem članom, da se kolikor mogoče v obilnem številu udeležijo prihodnje redne mesečne seje, ki se vrši dne 5. marca t. l. Na tej seji je na programu več važnih stvari za rešiti. Mnogokrat se je že na tem mestu opominjalo člane našega društva, da naj društvena pravila pazno prečitajo in se po njih ravna; toda vsi tozadevni opomini so od strani nekaterih članov našega društva ostali le na papirju, in to pogostokrat v njih lastno škodo.

Člani, živeči oddaljeni od društvenega sedeža naj si preskrbijo potni list, kajti potujoči član brez potnega lista nima nobene pravice ne pri društvu in ne pri Jednoti. Istotako tudi, kadar član zbolji, naj se takoj ustmeno ali pisмено naznani društvu, ker naše društvo plačuje bolniško podporo le od dneva, ko se je član naznanil pri društvu. Sploh naj se člani ravna po društvenih pravilih v vsakem društvem oziru, ker le tako se dospe do reda in lepega napredka pri društvu in v splošno zadovoljnost.

Upam, da bodo člani našega društva te moje vrstice vpoštevali, da ne bodo potreba še v bodoče povdarjati eno in isto stvar v naznanilih našega društva.

Sobratski pozdrav.

Frank Perovšek, tajnik.

NAZNANILO.

Vsem članom in članicam društva sv. Srca Jezusovega št. 54 K. S. K. J., Chisholm, Minn., se s tem naznanja, da se bodo od sedaj naprej vršile redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob drugi uri popoldne v g. Karol Zgoncovi dvorani.

Nadalje so vsi člani dolžni udeležiti se prve prihodnje seje, ker bo na dnevnem redu več važnih stvari ter poročilo trimesečnega računa. Kdor se ne udeleži te seje brez kakega posebnega vzroka, plača 25c v društveno blagajno.

Bratski pozdrav.

Frank Fierst, ml. tajnik.

Biwabik, Minn.

Dragi sobr. urednik:— Prosim Vas, da priobčite teh par vrstic v našem priljubljenem Glasilu iz tukajšnje naselbine, ker se le prav po malem čuje kaj, kako se nam tukaj na severozapadu godi!

Zimo imamo letos jako ostro in hudo. Mrzlo je, kakor tam v Sibiriji in se vreme noče nič kaj obrniti na boljše. Snega je tu toliko, da ga nekateri že ne pomnijo celih 24 let.

Ob enem naznanjam tudi o nesreči, ki se je pripetila v tukajšnjem "Rudy" rudniku dne 29. januarja t. l. Omenjeni dan sta se ponesrečila pri delu dva naša rojaka: Frank Štajnar in njegov sodelavec Tony Habjan. Nesreča se je pripetila vsled razstrelbe. Prvoimenovani je izgubil eno oko, drugi je pa tudi zelo nevarno poškodovan. Sedaj se oba, omilovana vredna rojaka nahajata v tukajšnji Biwabik bolnišnici.

Ob enem naj bo omenjeno, da rojak Štajnar sedaj ni bil član nobenega podp. društva, ker je ravnopredno pred to nepričakovano nesrečo pustil svoje podp. društvo, h kateremu je prej spadal več let. Vsled tega je zanj nesreča toliko večja, ker siromak ne dobi nobene podpore v nujni potrebi.

Dragi mi rojaki na Biwabik in v okolici! To naj bo zopet svarični pogled, kako je v resnici potrebno za vsacega, da pripada h kakemu podp. društvu, kajti nihče ne ve dneva, kje ravno in kdaj ga nesreča čaka, ali zadene! Podpora v nesreči in v takim slučaju pa pride vsakemu prav dobrodošla.

Vsem rojakom v tukajšnji okolici, ki niste še pri nobenem društvu, svetujem vsled tega, da pristopite k našemu društvu sv. Janeza Krstn. št. 13 K. S. K. J., Biwabik, Minn. To društvo je eno izmed najstarejših v tem kraju.

Res je, da se včasih oglasi kdo pri seji, ki ima preveč vročo kri in temperament; radi tega se pa ni treba nikomur brati ali zamujati lepe prilike. Vročekrvnost se pomiri in vse je zopet v redu. Tudi takim se sčasoma kri uhlaadi, saj imamo baš sedaj dosti mrzlo vreme tukaj.

Zaeno prosim vse člane našega društva, da se polnoštevilno udeležijo društvene seje, ki se vrši dne 5. marca t. l. v navadnih zborovalnih prostorih ob 9. uri popoldne. Na tej seji se bo prečitalo trimesečni račun društva; poleg tega imamo še nekaj drugih zelo važnih točk v korist društva na dnevnem redu.

Moja srčna želja je, da bi se člani našega društva bolj zanimali za mesečne seje kakor dosedaj, kajti le na ta način se zamore držati pravi red pri društvu. Nikakor ni lepo in umestno, da pri društveni seji samo eden kriči, ali celo razgraja, — drugi se takih stvari konečno naveličajo in prenehajo hoditi redno k mesečnim sejam. Opuštimo torej to slabo razvado in take stvari in se držimo znanega gesla: Sloga jači, nesloga tlači!

Z iskrenim pozdravom do vseh članov našega društva in članstva naše slavne K. S. K. J.

Frank Pezdirc, tajnik.

Etna, Pa.

Cenjeno uredništvo:— Prosim Vas, odmerite mi malo prostora v Vašem listu. Žal, da tudi danes nimam poročati nič ve-selega, pač pa žalostno vest, da nam je dne 3. t. m. nemila smrt pobrala našega sobrata Nikolaj Erdeljaca. Pokopali smo ga dne 6. febr. t. l.

Pokojni Nick Erdeljac je bil jako dober član društva sv. Petra in Pavla št. 89 K. S. K. J., koje mu je tudi priredilo krasen pogreb. Tega spreveda se je vdeležilo polnoštevilno navedeno društvo, dalje društvo sv. Jurija št. 64. K. S. K. J. in društvo "Angelj Čuvar" ods. 163 N. H. Z.

Pokojnik je bil rojen v Prilišču na Hrvaškem in zapuščal tukaj žalujočo soprogo in 4 otroke. V tej naselbini je bil prerano umrlj do bro poznat, ker je imel grocerijo in mesnico, ter je storil veliko dobrega za svoj narod. Leta 1908. se je udeležil tudi kot delegat konvencije K. S. K. J. v Pittsburghu, Pa.

Dalje poročam, da gre tukaj z delom jako dobro. Delo dobi lahko vsakdo, kdor hoče le delati; brez dela so sedaj tu le oni, ki bole-hajo na lenobi. Pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J. John Skoff.

Canonsburg, Pa.

Cenjeni sobrat urednik:— Ker se redkoma kdo oglasi iz naše naselbine v Glasilu naše sl. K. S. K. J., zato Vas prosim, da obelodanite sledeče vrstice v prihodnji številki:

Delavske razmere so se pri nas sedaj zelo zboljšale; le kdor noče delati, ta nima dela, za pridne in marljive roke je pa tu dovolj dela. Tukajšnji premogorov "Allison Mine," last Pittsburgh premogarske družbe je počival nad 2 leti, sedaj se je pa začelo v njem poslovovati s polno paro in je vsled tega dobilo zopet nad 300 premogarjev delo v njem.

Naše podp. društvo sv. Jeronima št. 153 K. S. K. J. je na svoji zadnji seji sklenilo prirediti dne 26. februarja t. l. predpustno plesno veselico. Ker bo ta veselica prva in zadnja predpustna, zato se pričakuje od strani cenj. občinstva obilne udeležbe. Vse tu in v okolici živeče Slovence vabim s tem v imenu odbora kar najbolj uljudno!

Na veselo svidenje torej v soboto večer, dne 26. februarja!

J. Pelhan, tajnik.
bx 174, Houston, Pa.

South Chicago, Ill.

Cenjeni sobrat urednik!

Dovolite mi malo prostora v Glasilu naše slavne Jednote:

Naše "Oltarsko društvo" priredi 26. februarja zvečer od 7 uri veselico v korist cerkve. Pri igri in tej prireditvi se bodo nudilo občinstvu mnogo nedolžne zabave. Veselica se vrši v Medoševi dvorani.

Podpisana opominjam s tem in prosim vse udeležence, bodisi ženska ali dekle, — da naj prinese ta večer s sabo predpasnik in eno kravato. Oboje mora biti ene barve. Kravato naj se prinese seboj v beli kovrti ter isto odda pri vhodu dotičniku, ki bo vstopnino pobiral. Bolj natančno se bo o sporedu in tej točki v dvorani naznanilo. Katera ne prinese predpasnika, bode morala plačati 25c kazni.

Nagrada ali darilo dobi ona, katera bo prinesla najlepši, ali najgrši predpasnik in tisti fant, ki bo kupil največ kravat, bo tudi obdarovan. Jednako je tudi razpisana nagrada in darilo za ono dekle, ki bo dobila največ evtelje.

Veliko zabave in veselja se nam nudi torej to soboto dne 26. febr. Vsled tega naj nihče ta večer doma ne ostane. Za dobro postrežbo in izbornem prigrizkem bodo skrbele odbornice.

S pozdravom

Agnes Fugina, predsednica.

Cherryvale, Kans.

Cenjeni g. urednik:—

Prosim Vas, da priobčite teh par vrstic tudi iz naše farmerske naselbine, ker vem da veliko članov naše Jednote, ki so naseljeni po raznih farmah rado čita kaj novic izpod peresa kakega farmerja.

Minulo leto je bilo tukaj izvanredno mokro leto, poprej pa zelo suho. Mi, ki ne živimo še dolgo tukaj smo mislili, da dež sploh nikoli ne pada tu v poletnem času; pa varali smo se. Oni kateri žive blizu kake vode so lani prav malo pridelali, eni pa celo nič; dotični ki pa živijo na bolj visokih krajih so bili pa z lansko žetvijo ter pridelki zelo zadovoljni. Osobito kuzuza je bila ondi jako lepa. Sena je bilo toliko, da ga ljudje niso mogli pospraviti.

Kakor znano, je naša država že dolgo časa tudi v resnici "suha." Ko smo se naselili semkaj se je zdela sprva to vsem nekaj čudno. Naši možje so se večkrat v poletnem času jezili, — a sedaj so se pa popolnoma odvadili opojne pijače, ter celo pravijo, da se lahko živi brez nje 10 krat boljše in bolj zadovoljno kakor po drugih "mokrih" državah. In res kadar grem po mestu srečujem vedno ljudi z zadovoljnimi in jasnimi očmi ter gotovimi koraki, vse drugače je pa v mestu, kjer je dosti gostiln!

Naj navedem našim sovražnikom vzdržnosti, ali prijateljem alkohola še sledeči pogled, ki lahko služil vsem v posnemanje.

Tukaj pri nas živi neki Poljak 50 l. star s svojo družino. V Ameriko je prišel kot 16letni mladenič ter je bil do svojega 20. leta udan pijači. Ko se je oženil, je svoji nevesti obljubil, da se bo podvrgetl treznosti. In res ta mož

ves čas ni pokusil nobene opojne kapljice, v neki topilnici dela že nazad 30 let, ter je sedaj čvrst, zdrav in zadovoljen. Med tem časom je rabil samo 4 krat zdravnik. Navedenec trdi, da je v teh letih umrlo že na stotine njegovih sodelavskih tovarišev, ali pa niso več sposobni za težko delo edino vsled tega, ker so bili preveč udani opojni pijači. Jaz sem trdno prepričana cenjeni mi rojaki, da trditve nekaterih ljudi niso resnične, da se ne more delati če se ne pije opojnih pijač.

S pozdravom

Ivana Bambič.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Kandidat, Joliet, Ill. Zadnjič smo vam pomotoma naznanili ime tajnika naše države Illinois. Mr. Harry Woods je lansko leto umrl, njegov naslednik, ali sedanji naš državni tajnik je: Mr. Lewis G. Stevenson.

Radovednež, Radley, Kans. Dotična številka se čita pravilno: 1 trilion 400 bilijonov. En bilijon je tisoč milijonov, jednako tudi 1 milijardi.

Poslovilno pismo.

Urednik "Glasila K. S. K. Jednote" je prejel te dni od svojega brata, ki se nahaja že od početka vojne na bojišču, sledeče ganljivo pismo:

"Ajdoščina, dne 13. jan. 1916. Dragi mi brat:—

Predno pišem več, sprejmi ti in ce la tvoja družina nešteto mojih srčnih pozdravov. Oprost mi, da ti nisem tako dolgo nič pisal, ker sem zadnjič zgubil vse naslove, od tam živečega brata A. ga že zdaj nimam.

Jaz se imam tu hvala Bogu še dosti dobro; akoravno sem blizu fronte že od 20. maja 1915. Zdrav še nisem in ne bom, ker se mi rana v prsni, prizadeta od šrapnelskega kosa še tam v Karpatih, težko in počasi zdravi; a kljub vsemu temu moram iti sedaj zopet v boj. Radoveden sem, bodem li prišel nazaj še živ ali ne! Naša uboga mati je sedaj sama doma. Meni se zelo smili. Na stara leta je ostala sama, dasiravno nas je zredila 6 sinov in 1 hčer. Trije ste v Ameriki, štirje smo pa v vojni.

Brat Ludvik je siromak pohabljen za celo svoje življenje in še tako mlad! Težko sploh, če bo še ostal, kajti rana na nogi se mu nuče zaceliti, ker mu kost še naprej gnije. Noge mu naprej sploh ne morejo več odrezati, ker

jo ima komaj še za 10 cm. Ko je bil poslan iz bojnega polja v bolnišnico v Radeče, se je tamošnji zdravnik premalo zanj brigal. V treh mesecih mu je nogo samo enkrat pogledal. To ni bilo prav in lepo! —

Brat Franceelj je sedaj v Celovcu pri nekem stotniku; njegov gospod je bil že dvakrat ranjen, a njemu se pa ni še nič žalega pripetilo. — Jaz sem že pet let skupaj pri vojaki; poskusil sem med tem časom mnogo, — žal, da največ huđega in slabega! Kdaj bo mir, sem radoveden! Da bi vsaj to leto minula ta strašna smrtna igra.

Brat Josip je v Galiciji in sicer pri železnici, kjer opravlja službo sprevednika. Stric Luka Bernik, dasiravno ima že vojaško odpustnico, je sedaj potrjen in je zelo ponosen na to. Menda njemu ne bo treba iti na fronto!

Rovan iz Sel in Knez iz Sapote pod Kumom prideta ta mesec k nam semkaj. Mrtvih, ali v vojni padlih je iz naše šentjurske fare mislim 8, ranjeni so pa že vsi, kar nas je bilo v boju.

Tu prilagam, svojo zadnjo sliko kot četovodja, imejte jo za spomin. — Ko premeš to pismo, mogoče jaz ne bodem že več med živimi! Spominajte se včasih Vi onstran morja v molitvi svojega brata, ki je padel častne smrti za cesarja in domovino! Jaz slutim to in moje slutnje me še niso nikdar varale.

Umrjem rad, ne plakajte za mano, življenja krutost sem spoznal prerano.

1914—15—1916.

Sprejmite, dragi mi Ivan, tvoja soproga in vsi ostali moje najiskrenejše pozdrave! Pozdrav dalje tudi do brata Alojza in sestre in vsem ostalim poznanecem v Ameriki! Pisati mi ni potreba več, ker odhajam! — Z Bogom!

Tvoj vdani brat

Anton."

ZAHVALA.

Tem potom izrekam nižje podpisani iskreno zahvalo vsem darovalcem iz Denver, Colo., ki so kaj darovali za cerkev sv. Trojice v Preloki na Kranjskem.

Darovali so sledeči: Josip Staresinič in Georg Pavlakovič vsak po \$26. — Ivan Staresinič \$10.; po \$5. so prispevali sledeči: Josip Pavlakovič, Josip Čadonič, Josip Čemas, Peter Grabrijan in Marko Brozič; po \$2.: Mihael Simičič, Peter Spehar in Luka Proič; po \$1.: Math. Kasun, Ignac Mrše, Adam Petič, John Baudek in John

Boben. Po 50c so darovali sledeči: Frank Hubar, Frank Baudek, John Klun, John Jakič, Božo Žizak, Anton Stipanovič, Marko Rozga, John Predovič, John Arko, John Tanko, John Turk, Florijan Kraševac, Valentin Šile in Josip Lesar. — Frank Bokal 35c. Po 25c.: John Petek, John Patermost, Math Čemas, Louis Venturini, John Smajdek, Josip Mave, Stef. Miholavčan, Frank Matte, Ignac Vesel, Frank Levstik in Anton Kukovič.

Skupaj nabranega torej v Denver, Colo. \$108.10, čitaj: stoosem dolarjev 10c, ktero svoto sem poslal dne 15. februarja t. l. na g. Matija Staresinič, 5229 Dresden Alley, Pittsburgh, Pa. odkoder bodo zato odbrani določeno mesto skupni znesek na določeno mesto v staro domovino.

Torej vam kličem še enkrat dragi mi rojaki in darovalci v Denver, Colo. lepa hvala in Bog vam stotero povrni Vašo darežljivost z vednim in trdnim zdravjem, ki je največje bogastvo na tem svetu. Pomagali ste veledušno dobri stvari, ker bodo ti prispevki tudi nekaj pripomogli k zgradbi cerkve v Preloki na Kranjskem.

Denver, Colo., dne 16. februarja 1916.

Josip Staresinič,

4763 Washington St.

ZAHVALA.

Jaz zdolej podpisani Matija Perušič, član društva Marije Sedem Žalosti št. 50 K. S. K. J., Allegheny, Pa., se s tem iskreno zahvaljujem vsem onim krajevnim društvom naše Jednote, katera so mi v moji bedi priskočila na pomoč. Enako zahvalo izrekam tudi onim društvom, ki bi mi bila rada kaj pomagala, pa tega iz gotovih vzrokov niso mogla storiti. Iskreno zahvalo izrekam torej sledečim društvom, ki so mi pripomogla s podporo kakor sledi:

Društvo št. 1. \$3.20; št. 4 \$3.00; št. 5 \$1.95; št. 7 \$2.00; št. 13 \$3.00; št. 20 \$3.00; št. 33 \$2.00; št. 38 \$2.00; št. 41 \$1.75; št. 45 \$1.35; št. 50 \$40.00; št. 55 \$0.75; št. 59 \$2.75; št. 69 \$3.00; št. 49 \$5.00; št. 72 \$2.00; št. 74 \$1.50; št. 75 \$2.00; št. 78 \$2.00; št. 81 \$4.00; št. 91 \$5.00; št. 94 \$2.00; št. 95 \$3.00; št. 112 \$2.00; št. 121 \$3.00 št. 141 \$3.00; št. 135 \$2.00 in št. 144 \$3.00. Skupaj \$109.25.

Bog vam stotero povrni Vašo blagosrčnost in dobroto!

S sobratskim pozdravom

Matija Perušič,

4930 Harrison St., Pittsburgh, Pa.

STUD DO JEDIL.

V LEKARNAH



CENA \$1.00

Kaj je vzrok izgube slasti do jedil? Večkrat se pripeti, da na naenkrat zgubimo slast do jedi in da se nam celo studi. Zdi se kot bi narava sama zahtevala, da zmanjšamo jemanje jedil, ker jih ne moremo prebaviti. Oslabeni prebavni živci ne morejo več prebavljati kot navadno in zato se upreje vsoti več. To znači, da potrebujejo pomoči, da zopet pričnejo svoje delovanje brez utrujenosti. Mi priporočamo

Trinerjevo Ameriško Prebavno Grenko Vino

Ta velezna zmes bode najprvo izištila notranje prebavne dele, jih očistila in dala jim dovolj moči. Zguba slasti in stud do jedil se bode polagoma zgubil in vi boste zopet imeli

SLAST DO JEDI, OJAČEN ŽIVOT IN MOČ ZA MISLITI.

Kakor hitro pripomočki za veselo življenje primanjkujejo, morali bi rabiti Trinerjevo ameriško prebavno grenko vino in spoznali boste zašudei, da je zelo koristno. Rabite ga tudi proti:

NEREDNOSTI PO JEDI, ZAPRTJU, KISLO ALI GRENKO KOLCANJE, RIGANJE, PLIN — UJED.

Lahko ste gotovi, da Trinerjevo Ameriško prebavno grenko vino vam bode dalo pomoč.

Vsaka družina morala bi vedno imeti dobro zdravilo proti kašlju pri rokah. Morali bi najraje imeti Triner's Cough Sedative, katero ne vsebuje strupenih snovi, kot morfin in kloroform. Rabite proti kašlju, bronkitam, zagrijenju, bolečinam v grlu i t. d. Cena 25c in 50c. Po pošti 35c in 60c.

Jos. Triner

izdelovatelj

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

Ob grobu zadnjih Bourbonov.

Spisal Venceslav Belé.

(Dalje.)

„Pierre Louis Jean Casimir de Blacas d'Aulps“ — itd. Bil je mož zvestobe in vdanosti, zato ni umrl njegov spomin!

Ludovik Anton grof Marnes, vojvoda Angoulême, prvorojeni sin Karola X., poročen z Marijo Terezijo, svojo sestrično, hčerjo nesrečnega Ludovika XVI., je bil zvest drug očetu v bridkosti in v trpljenju prognanstva; po njegovi smrti je ostal v Gorici in se naselil v palači grofa Strassolda.

Že od leta 1823. je hudo bolehal na želodec; ko se je bolezen vedno bolj hujšala, je moral opustiti priljubljene izprehode s svojo soprogo; v zabavo mu je ostalo le še čitanje, — katero mu je pa očesna bolezen kmalu prikrajšala. Trije sinovi pokojnega vojvoda Blacas in grof Montbel so mu preganjali dolg čas s čitanjem.

S telesno boleznijo združeno duševne boli bi ga bile pač že prej strle, če bi ga ne krepil in oživljal močan duh, — duh vere in odpovedi in vdanega potrpljenja. — Začetkom decembra 1843 se je njegova bolezen nevarno poslabšala. Hude bolečine, ki jih je trpel, so ga prisilile opustiti večerne krožnike, h katerim so prihajali najimnejši Gorici. Bolezen ga je priklenila na njegovo sobo, ki se je večji del noči izprehajal po njej.

Dne 13. februarja 1844 je hotel — dasi hudo bolan — prisostvovati zadušnim molitvam po pokojnem bratu, ki je v grozni noči, s krvjo omadeževani, zaprl v njegove sree zadnje žetje in umrl v njegovih rokah nečloveške smrti. Globok vtis je naredil na vse zbrane, ko je vstopil v domačo kapelo; — njegov obraz blede in upadla njegova lica, on sam od bolezniju izmučen in utrujen. — Po cerkvenem opravilu je prijazno pozdravil vse navzoče Francoze in odšel. — Za mnoge je bil ta pozdrav zadnji. Njegova bolezen je vidno hujšala, pričakovati je bilo skorajšnje katastrofe.

Na pepelnico sredo se je dal pepeliti.

„Danes je pepelnična sredo,“ — je rekel grofu Montbelu, — „in jaz čutim, da sem resno bolan; današnji dan mi najbolj navdaja v spominu, da sem prah in da se v kratek v prah povrne. Pripraviti se moram — in se pokrepčati za zadnji boj z močjo, ki jo nudijo kristjanom svetotajstva. — Za soprogo sem že poskrbel in jo prosil, naj se ne žalosti preveč. — Jaz sem mnenja, da se je treba v naprej pripraviti. — Sicer pa naj se zgodi v vsem volja božja. — Naročil sem, naj pošljejo po duhovnika, da mi podeli popotnico in poslednje olje; v kratkem bo tu. — Medtem pa ne izgubljam časa; — čitajte mi za pripravo Bourdalouovo premišljevanje o smrti.“

Popolnoma tiho in mirno je poslušal bolnik resne, stroge besede: „Glej konec vsega človeškega truda in vse posvetne velikosti. Glej edino in resno misel, ki nam mora biti vedno in povsod pred očmi: Človek, pomisli, da si prah in da se v prah povrneš. Spomni se, kdorkoli ste, bogati ali ubogi, veliki ali mali, vladarji ali podložniki; kratko — vsi nasploh, kdorkoli posamezno, spomnite se, da ste prah in da se v prah povrne!“

Ko je prišel grof Montbel do besed: „Ece, venio cito,“ et merces mea mecum est!“ („Glej, brzo prihajam in moje plačilo je z menoj!“), je vstopil služabnik Gospodov z zadnjo popotnico. A ni bil stolni vikarij, ki je prihajal; sam knezonadškof je prihitel, da podeli Najsvetejše knezu, ki je skozi osem let dajal s svojo vernostjo in svojim vzornim življenjem dober zgled meščanom in okoličanom. — Metropolitanški kapitelj, nižja duhovščina in bogoslovci so sprejemali prevzvišenega z gorečimi svečami.

Dasi se grof ni mogel skoraj ganiti, je vendar sprejel Najsvetejše kleče na vratih svoje sobe. — Njegovi sivi lasje, njegova brezbarvna lica, njegova onemoglost in upalost, kljub vsemu pa tako goreča vernost so ganile vse navzoče do solz.

Koncem maja se mu je zdravje po daljši nestanovitnosti zopet re-

sno shujšalo. Zdravnik Bougon je odkrito povedal, da smrt ni več daleč. — Tretji dan meseca junija 1844 je bil poslednji njegovega romanja skozi dolino solz. Popolnoma vdano, mirno, oči uprte v krucifiks, je umrl v palači grofa Strassolda na trgu sv. Antona, tik bivšega samostana, ki ga je nekoč ta svetnik ustanovil. — Balzimir je bil po Galalovi metodi. — Veliko dvorano v palači so izpremenili v kapelo; stene so bile črno prevlečene, sredi dvorane je stal oder, na katerem je počival Ludovik. Okoli odra so bili postavljeni začasni oltarji, ki so se brale na njih maše za mir in blagor pokojnikove duše.

Sluge in lakaji so stražili ob mrtvem gospodu, duhovniki so nočindan kleče pred krsto recitali oficij za mrtve in druge molitve.

Ker ni bilo mogoče na praznik Rešnjega Telesa v stolnici peti večernic — zadušnic, je šel ob štiri popoldne ves kapitelj v kapelo, kjer je ležal pokojnik, in v navzočnosti grofa Chamborda in francoske naselbine opravil sveto opravilo.

Druga dne — 8. junija — so se zbrali vsi dostojanstveniki, vsi uradi, vse odlične osebe iz mesta in okolice v hiši žalosti. Knezonadškof Fr. Ks. Luschin je z asistenco kapiteljna in mestne duhovščine dvignil pokojnika z odra. — Izprevod je šel v stolno cerkev, ki stoji v bližini; do cerkve so nosili krsto pokojnikovi služabniki. Po končani črni maši, ki jo je pel nadškof, je odšel izprevod na Kostanjevico. — Reveži iz sirotišnice, vse korporacije in vsa društva, učenci vseh šol, mestna straža in mestna godba, redovniki in posvetna duhovščina, metropolitanski kapitelj in knezonadškof so šli pred vozom; krsti je sledil v dolg, črn plašč ogrnjen grof Chambord — Henrik V. s spremstvom, njemu vsa francoska naselbina, civilni in vojaški dostojanstveniki, magistratno zastopstvo, plemenitaši in odlični meščani, potem pa velika množica ljudstva. — Mesto vse v žalosti, ulice polno natlačene.

Ko je dospel izprevod na Kostanjevico, je čez dolgih osem let zopet obsijala luč sveta zadnje počivališče zadnjega maziljenega francoskega kralja.

S turobnim glasom so peli menihi: „De profundis clamavi ad te, Domine!“ — in sinova krsta je bila položena tik očetove. — Ko je bilo dovršeno izročilno pismo, je bilo vse končano. —

Na črnem nagrobnem kamnu sinovem, ki leži pred karmelskim oltarjem tik očetovega, stojijo pod napisom besede:

„Tribulationem inveni et nomen Domini invocavi.“²

Sedem let za njim je umrla dne 19. oktobra 1851 v gradu Frohsdorfu na Nižjem Avstrijskem njegova soproga Marija Terezija Šarlota, hči nesrečnega kralja Ludovika XVI. in kraljice Marije Antonijete, hčere avstrijske cesarice Marije Terezije. — Tudi njene zemeljske ostanke so pristavili v kraljevo rakev na Kostanjevici. — Dolgo let je nadomeščala grofu Chambordu mater, ki se je poročila s sicilijanskim grofom Luchese Pallijem in morala radi te zveze živeti ločena od kraljeve rodbine. — Grofu, v katerem je vzgojila tako trden verski katoliški značaj, je zapustila graščino Frohsdorf, kjer je poslej navadno prebival in pozneje tudi umrl.

Sestra grofa Chamborda, Luiza Marija Terezija, se je poročila leta 1845 s Karolom III., vojvodom Parmskim, kateremu je rodila troje otrok, vojvoda Roberta Parmškega, vojvodinjo Margareto Madridsko in grofa Henrika Bardijskega. Po smrti svojega soproga je vladala v Parmi v imenu svojega sina vojvoda Roberta I. od leta 1854. do 1859. Umrla je v Benetkah dne 1. februarja 1864. in nekaj dni potem so prepeljali tudi njeno truplo na Kostanjevico.

Dobrih dvajset let za njo je prišla vrsta na grofa Chambordskega. Po dolgi hudi bolezni je umrl 24. avgusta 1883. v Frohsdorfu.

1 „Iz globočine sem klical k tebi, o Gospod!“

2 „Bridkost sem našel in ime Gospodovo sem klical.“

3 „Cvetje.“ L. IV., str. 319. ss.

Grof Chambord je bil že v zibelki pozdravljen kot dedič franco-

skega prestola in po odpovedi Karola X. in njegovega sina tudi res spoštovan kot kralj od vseh, ki so bili za postavno vlado na francoskem. A kljub temu ni Henrik V. nosil krone svojih prednikov; umrl je izvun domovine in leži v tuji zemlji.

Bil bi kralj po božji volji in po božji milosti, narodu poslan v žalostni dobi, ki je zopet obiskala Francosko.

Radi neprestanih bojev in strankarskih nasprotstev je postalo tekom časa stališče Ludovika Filipa zelo težavno, vendar mu je sreča še toliko mila, da je vsej hudi opoziciji revolucionarnih duhov navkljub imel v zbornicah krepko oporo v vdani mu večini; opozicija je pa — da bi prišla do moči — obrnila vso svojo silo in agitacijo proti volilnemu redu in zahtevala novega. Da bi duhove bolj razvnela, je prirejala reformne bankete, pri katerih je izkušala za živo besedo vplivati na mase naroda.

Ko je pa Guizotovo ministrstvo prepovedalo te bankete, je izbruhnila februarška revolucija 1848 — Ludovik Filip je zaman izkušal potolažiti nemir s tem, via se je odpovedal prestolu in kroni, ki ju je zapustil svojemu vnuku, grofu Pariza. 1.) Vse ni nič pomagalo, — revolucija je bila proglašena in on je moral bežati na Anglesko. Kakšna sličnost njegove usode z usodo moža, ki ga je izpodrinil s prestola! — A tudi republika je kmalu izgubila ves kredit, ker ni mogla nova vlada, k so jo vodili Lamartine, Ledru Lorin in Louis Blanc, krotiti razdivjane množice, naščuvane od političnih agitatorjev, in se je bilo zato najhujšega. Na željo in zahtevo mas je ustanovila vlada narodne delavnice, a s tem je bilo stranki komunistov največ pomagano, ker so si pridobili vedno več in več pristašev; vlada sama pa si je natovorila s temi delavnicami težko breme. — Ko je narodna skupščina te delavnice zopet razpustila, je nastal v Parizu hud upor, ki je trajal od 23. do 26. junija 1848. Med drugimi je bil žrtev tega upora tudi pariški nadškof, ki je izkušal narod pomiriti.

1.) Ludoviku Filipu, vnuku po sinu Ferdinandu. — (Ko so leta 1873. po volitvah narodne skupščine dobili monarhisti večino, — je izkušal grof Pariški to gibanje izkoristiti v svoje namene. — Isti čas so živeli trije pretendenti francoskega prestola: Bonaparte — princ Jerome; Bourbon — grof Chambord; Orleans — grof Pariški. — Takoj je začel grof Pariški pogajanja, da bi se zedinili z zadnjim še živim Bourbonom, z grofom Chambordom, ki je bil brez otrok; hotel je na ta način združiti legitimiste in orleaniste v skupno rojalistično stranko, ki bi brez težave izpodrinila bonapartiste. Velike važnosti je bil istega leta za rojaliste padeč Thiersa in izvolitev predsednikom Mac Mahona, ki je bil konservativnomonarhičnega mišljenja. Le energično bi moral poseči v vse te razmere grof Chambord in lahko bi si postavil na glavo krono svojih očetov.

Pariški grof, ki je vse to dobro uvidel, je pohitel obiskat Henrika v Frohsdorfu (v avgustu 1873), ta mu je vrnil obisk brž drugi dan na Dunaju, — edinstvo in združitve je že bila gotova. Delali so z vso energijo, vsi so mislili, da je že blizu dan, ko se vrne Henrik V. v Tuilerije; grof Pariški bi postal presumtivni prestolonaslednik. A trdovratnost breznegičnega Chamborda je vse pokopala. Dne 27. oktobra l. 1873. je izdal manifest, v katerem je zahteval mesto trobojnice belo zastavo Bourbonov in brezpogojno podložnost, in se branil, preden zasede prestol, izraziti se o ustavi besedo, ki naj bi ga vezala. Slični manifesti so se ponavljali leta 1874. in 1877. in legitimisti so vedno bolj izgubljali svoj ugled. Sam Mac Mahon je začel po brezuspešnih poizkusih, da bi se vzpostavilo kraljestvo, utrjevati obstojee razmere. Ko je umrl grof Chambord, je postal grof Pariški res glavar „francoske hiše,“ a monarhično gibanje je končalo l. 1873. za vselej. — Primeri Alte u. neue Welt 1895. Pg. 110.)

General Cavaignac, ki je zatrpl upor, je prevzel vlado, a jo moral že v decembru odstopiti Ludoviku Napoleonu Bonaparte, kateri je bil po novi ustavi voljen na štiri leta predsednikom republike. — S tem da je nadaljeval boj proti anarhističnemu gibanju socialistov, si je pridobil Bonaparte zapanje posestnikov, medtem ko mu je njegovo ime s privlačno silo pridobivalo ljudske mase. — Ker ni mogel Napoleon Bonaparte postavnim potom v drugo voljeno bito predsednikom, a vkljub temu ni maral dati vlade iz rok, je razpustil narodno skupščino, dal 5. decembra 1851 zapreti njene najimnejše ude in sprejel predsedništvo za deset let. V letu 1852. je sprejel na predlog naroda naslov — cesar, z imenom Napoleon III. — A nesrečna bitka pri Sedanu v letu 1870. za časa nemško - francoske vojske ko je cesar sam padel Nemcem v roke, je vzbudila v Parizu velikansko razburjenje. Dne 4. septembra je nehala doba Napoleona — doba francoskega cesarstva — uvedena je bila zopet republika, ki traja do današnjih dni.

Grof Chambord je bil občudovana vreden značaj; bolj mogočno je stal ta prognani kralj v svoji nesreči kakor vladarji sveta na vrhuncu svoje sreče. Ves svet je že slišal o duševni velikosti tega kneza, o njegovi plemenitosti kot viteza, o njegovi ljubeznivosti kot soproga, o njegovi zvestobi in odkritosrčnosti kot prijatelja. A on ni bil samo kralj in knez, čigar ponižnost in ljubeznivost, duhovitost, živahnost in šaljivost so občudovali vsi, ki so ga poznali; — on je bil tudi globokoveren mož, katoličan ne le po imenu, ampak po prepričanju in v dejanju. Vsak dan je šel k maši, vsak teden sprejel svetotajstva; v nedeljo in v praznik so morali vsi njegovi služabniki in loveci k maši. Dasi je bil lov njegova najljubša zabava, vendar ni radi lova nikoli zamaril svojih verskih dolžnosti. O njegovi človekoljubni radodarnosti ve narod po Gorškem še sedaj mnogo povedati; vsote, ki jih je daroval v dobrodelne namene, so naravnost neverjetne. Podpiral je cerkve, misijone, v Rim je pošiljal za petrov novič tisočake za tisočaki, Jeruzalem je dobil od njega na stotisoče; koliko je daroval revežem, ubožnim bogoslovcem, tega ne ve nihče.

Spoštovanje, ki si ga je pridobil s svojim vernim, človekoljubnim in moško trdnim značajem, in ljubezen, s katero so mu bili udani prijatelji in vsi, ki so ga poznali, se je najbolj očitno počezala za časa njegove težke bolezni in njegove smrti, vse je žalovalo za njim kakor za svojim očetom.

Koliko jih je bilo, ki so klicali ob njegovi krsti: „O Bog, zakaj si nam vzel tako blagega kneza!“ Neki plemenitaš, ki je videl, s kakšno pobožnostjo je sprejel kralj zadnjo popotnico, je zaklical: „Kateri brezverec bi se ne izpreobrnil, ko bi videl tako živo vero in tako iskreno pobožnost!“ Zadnjo noč pred kraljevo smrtjo so molili ob njegovi postelji dvakrat molitve za umirajoče. — Dne 24. avgusta je prosila kraljica p. Boleta, kraljevega izpovednika, naj ga še enkrat osrči in ožunači, preden gre k oltarju. Blagi pater je porabil to priliko, da ga je pripravil na poslednjo odvezo, ki mu jo je podelil.

Ko je opravljal po maši zahvalno molitve, je prihitela kraljica k njemu in ga prosila, naj bi v zadnjih trenutkih stal umirajočemu ob strani. — Komaj je prispel do vnožja njegove postelje, ga je že videl v Gospodu mirno zaspati brez vsakega boja in vzdih, — med solzami knezov, kneginj in hišnih slug, ki so vsi enako žalovali za njim.

To se je zgodilo na predvečer praznika sv. Ludovika, velikega kralja in patrona Francije. Ves teden pred pogrebom so se delale v Gorici priprave. Pod presertujem na Kostanjevici je bil določen prostor za njegovo krsto. Votline in ozki hodnik do nje so popravili in očedili, kolikor je bilo v naglici mogoče; iz stranskih raket so prinesli v votlino krste vseh štirih že pokopanih udov francoske kraljeve rodbine. Na evangeljsko stran so položili na sredo kralja Karola X., na njegovo desno sina Ludovika, na levo Ludovikovo soprogo, Marijo Terezijo; na epistelski strani Luizo Parmsko, na sredi so pripravili prostor za Henrika V., na njegovi desni pa za še živečo vdcvo pokojnikovo. (Konec prih.)

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovencem, da ulagajo denar pri nas bodial na tekoval ali obrestni račun in jim nagotivimo vselej kulnatno postrežbo.



Plačujemo po 3% obresti na denar uloženi na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar te širitve v Joliet ali pa v katerem drugem kraju države. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik sadorskega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Strisar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošljamo denar v stare domovine saneseljivo in po najnižjem kursu. Oddajamo v najem varnostne škrinjice po \$3.00 na leto za shranjevanje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Penzolpe, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, na okraj Will, na državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

JOSIP PERKO SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. WOOD STR. CHICAGO, ILLINOIS.

Telefon Canal 298

Se priporoča rojakom Slovencem za obilen poset.

„Dobra postrežba in dobra pijača“, to je moje geslo.

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija

Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!

Zaloga in prodaja pristnega

domačega vina.

Telefon: Canal 80

Chicago, Ill.

1900 W. 22nd St.

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka

F. Kerže Co.

2711 So. Millard Avenue Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastoj.



Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, koverta, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največje slovensko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene točnosti in okusnega dela. Osebito vam priporočamo zelo pripravne Vplačilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem lepem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Poštomice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po okladah, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska „Glasilo K. S. K. Jednote“.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD

prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONCORD RDEČE VINO 60c. galona.

CATAWBA BELO VINO 80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjših naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

—Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.—

Naročilu je treba priložiti denar ali Money Order.

Iskaja vsako sredo.
Lestina Kraljevo-Slovenske Katoliške
Jednote v Združenih državih ameriških.
Uredništvo in upravnitvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.
Naročnina:
Za člena, na leto.....\$0.60
Za nečlane.....\$1.00
Za izmenjavo.....\$1.50
OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN
CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Issued every Wednesday.
Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.
OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.
Subscription rate:
For Members, per year.....\$0.60
For Nonmembers.....\$1.00
For Foreign Countries.....\$1.50

moralo smatrati tekoče leto naj-
bolj pomembnim v zgodovini naše
K. S. K. J. ako se točka uvedbe
otroškega iddelka uresniči. S tem
bi se zasejalo na našem Jednotnem
polju zdravje seme, ki bi ob-
rodilo tekom let obilne sadove.
Naše samotno drevo bi se s tem
zacepil s novimi mladikami, da
bi postale te mladice čez leta mo-
gočne sadonosne veje. Dragi nam
sobotarje in sestre! Te lepe in u-
godne prilike ne smemo zamudi-
ti! Zbudimo se s zimskega spa-
nja, — pomlad se nam bliža, —
treba bode orati in sejati na našem
organizacijskem polju, da bo-
mo imeli na jesen kaj žeti! Pogo-
je in priliko za vstanovitev tega
oddelka imamo sedaj ugodne in
lepe, — torej vsi na noge, da se
prične že letos s 1. julijem s po-
slovanjem novega oddelka.
Tukaj bomo navedli samo maj-
hno primerko ali zgled, kako lepo
bi lahko naša Jednota napredova-
la z zavarovanjem otrok svojih
članov. Rečimo, da je izmed skup-
nega članstva 12,300 udov samo
1 šestina ali 2000 družin. Pov-
prečno število otrok pri eni družini
vzmemo 3, torej bi znašalo lahko
skupno število otrok, zavarova-
nih v tem skladu že prvo leto
6000 (šest tisoč!) Nekateri dru-
žine so res tudi brez otrok, — jih
imajo pa za to druge toliko več
po 6, 8, ali še več!
Kolikor nam znano, imajo dose-
daj naši člani svoje otroke zava-
rovane pri tujih zavarovalnih
družbah, kjer morajo plačevati vi-
sokih tedenskih prispevkov, da dobi-
jo po preteku nekaj časa nekaj
podpore za pogreb svojega mač-
ka.
V rokah imamo zavarovalni
certifikat splošno znane ameriške
"Prudential Insurance" družbe.
Certifikat je izdan za 4 leta stara-
ga otroka. Ta družba plačuje sle-
dečo posmrtnino: po preteku 3
mesecev po izdani certifikatu
\$20. — med 3 — in 6 mesece, od-
kar je bil certifikat izdan \$26. —
med 6 in 9 mesece \$28. — od 9
mesecev do 1 leta, odkar je certi-
fikat v veljavi \$28. — od 1 — 6
leta, odkar se plačuje posmrtnino
\$28. — od 6—15 leta \$56—; od
15 — do 20 leta \$84. —; po 20.
rojnem letu \$112. — Pripomniti
je treba, da se mora pri tej druž-
bi plačevati 10c na teden, ali
\$5.20 na leto. Vzemimo slučaj, da
umrje zavarovanec označen na
tem certifikatu ko doseže 15. leto.
Družba izplača lastniku certifi-
kata za pogreb, ali posmrtnino
\$56. —; oče je pa uplačal od 4.
leta do dneva smrti (torej 11 let)
\$57.20, torej za \$1.20 več, kakor
bo pa dobil. Pri naši Jednoti bi
plačeval član za vsakega otroka
brez razlike na starost po 15c na
mesec, ali \$1.80 letno, torej v 11
letih \$29.80, prihranil bi si lahko
samo pri vplačnem asmesntu
\$27.40 in bi dobil za pogrebne
stroške otroka že po preteku prvih
3 mesecev, ali kasneje \$100. —
Ali niso to bolj ugodni pogo-
ji?

Ni čuda torej, da imajo slične
ameriške zavarovalne družbe toliko
milijonov premoženja? Take
palače? In da plačujejo svojim
ravnateljem po \$100.000 letno.
Vse to gre iz ljudskih žepov.
Upamo, da bode torej vsak hiš-
ni gospodar ali slovenski oče,
spadajoč k naši Jednoti raje pod-
piral svojo lastno podporno or-
ganizacijo, nego pa tuje, prvič
že radi gesla: Svoji k svojim,
drugič, ker bode imel tu boljše u-
godnosti in tretjič, ker bode s tem
delal za precvit in napredek naše
K. S. K. J. in njno bodočnost.
Društva, ki so se dosedaj že iz-
razila za ustanovitev otroškega
oddelka, naj blagovolijo takoj se-
daj ukreniti potrebne korake, da
se bo s tem oddelkom že lahko s
1. julijem t. l. pričelo. Sotr. taj-
niki in tajnice, naj vprašajo pri
mesečnih sejah navzoče člane
(ice), kdo bode dal svoje otroke
v tem skladu zavarovati? Izid, ali
skupno število otrok naj pa na-
znanijo glavnemu tajniku K. S.
K. Jednote.

Barzilaj v spomin Oberdanka.
Med italijanskimi oficirji, ki so
padli zadnje dni, se nahaja tudi v
Trstu rojeni major Giacomo Ve-
nezian. V Bolognji je imel 20.
decembra v počaščenje spomina
na Veneziana Barzilaj govor, in
sicer ravno na dan 20. decembra,
obletnici usmrčenja irredentistič-
nega napadalec Oberdanka, kate-
rega se je v svojem govoru gotovo
posebej spominjal.

Blagor krotkim!
(Spisal A. K.)
Premnogo ljudi si srečo kratki z
napuhom.
Veliko, veliko sreče kratki člo-
veku samoljubje in napuh z vsemi
sorodnimi strastmi.
Zdravilo zoper to strast in nje-
ne rastlike je krotkost. Krotkost
je sicer, kakor nam beseda pove,
nasproti le jezi. Ali jeza večidel
izhaja in raste iz napuha in samo-
ljubja, tako da se lahko reče: člo-
vek, ki je ponižen in pohleven, je
tudi krotak. Preprosti narod v
tej zadevi tudi ne dela tolikanj
razločka v besedah. Kadar po-
udarja dobro stran, reče n. pr. po-
nižen, pohleven, preprost, dobro-
srčen, krotak itd. vse navkriž;
slabo stran pa znači z besedami:
sebičnost samoljubnost, samo-
goltnost, prevztnost, napuh, o-
šabnost, oholost, ničemurnost,
trdosrčnost itd.

Hočem se torej tudi jaz ravnati
po tej navadi in ne bom razlo-
čeval teh raznih, po pomenu res
nekoliko različnih besed, ki pa
pravzaprav pomenijo vse enoi-
sto strast; kajti naj kopljemo še
tako globoko, korenika vsem, se
mi zdi, je samoljubje, ki se po sta-
ri navadi v sedmerih glavnih gre-
hilih imenuje napuh: No, na besedi
ni vselej toliko ležeče, da se le
bolezen prav spozna in poišče za-
njeno pravo zdravilo. In le to želim
zdaj nekoliko pojasniti.

Napuhnjjen človek ni z nikom-
er zadovoljen; ne sam s seboj,
ne z ljudmi, s katerimi mora ži-
veti, celo Bog iz nebes mu ne
ustreza. Koliko božjih naprav n.
pr. v sv. katoliški cerkvi mu ni
všeč, od nezmotljivega papeža v
Rimu do najzadnjega kaplana v
preprosti vasi; od presvetega
Rečnjega Telesa v tabernaklju do
kropilnika pri cerkvenih vratih,
vse mora ogodrnjati; zdaj mu je
sv. maša predolga, zdaj izpoved
pretiha in post preoster; zdaj spet
mu je pridiga prenapeta, pa ne
pomisli, da se le sam prenapeto
napihuje; vreme mu ni zlepa
uravnano po njegovi volji; ka-
dar je jasno, bi imel rajši oblač-
no; kadar je dež ali sneg, bi mu
bilo ljubše vedro; zdaj mu je pre-
suhu, zdaj prevlažno; kmalu pre-
vroče, kmalu spet premraz; saj še
takrat, kadar moli, ne ve dobro,
ali prosil v časti, ali pa le svojo
slavo deklaruje pred Bogom, ka-
kor tisti farizej v templju, ki je
molil: "Bog, zahvalim se ti, da
nisem tak, kakor drugi ljudje"
itd., kajti če mu pri molitvi
zmanjka prijetnih čustev, ali če
ni takoj uslišan, še preden izreče
"amen", zapre molitveno knjigo,
spravi molek, prepustivši molitev
drugim.

Enako mu je bližnji povsod na
poti. V svoji osebnosti misli, da
so vsi drugi le zavoljo njega na
svetu, le zato, da bi mu stregli;
da bi se mu povsod umikali, koder
se njemu zljubi hoditi; da bi se mu
dali v roke takorekoč za orodje,
ki ga sme po svoji volji obračati
seveda v svoje koristi; da bi mu
bili naklo, na katerem naj bi ko-
val svojo srečo; vse naj bi moj-
stroval in zaničeval, oni pa naj bi
ga na vse to še hvalili, mu stregli
in kadili!
In sam s seboj, kakor sem re-
kel, tudi ni zadovoljen; zdaj mu
manjka tega, zdaj onega, zlasti pa
mu časti ni nikdar dovolj.
Toda Bog že skrbi za to, da no-
bena drevo ne priraše do nebes;
ljudje, s katerimi živi, si bodo že
tudi prizadevali, da mu ne bodo
izpolnjevali tega, kar prenapeto
pričakuje od njih; njegove lastne
osnove so že tudi tako napeto na-
stavitelne, da se mu ne bodo posre-
žile! — Kaj se bode zgodilo? Go-
tovo se bode niže vsedel, kakor je
lelal; nezadovoljen bode vedno,
torej vedno nesrečen!

Nesrečna je že v napuhu samem,
ker obrača vse le nase ter goji ne-
spametne želje, katerim je vse
nasproti. Hvali in čisla sam sebe
— drugi molčijo! Če je slab, sam
sebe izgovarja; če je dober, se
ima najmanj za pol boljšega —
drugi nečajo verjeti! Kadar govi-
ri, meni, da vse posluša; kadar kaj
dela, je te neumne misli, da se mu
vse čudi; koderkoli gre, bi rad,
da bi vse gledalo njega in njego-
vo obleko! Njegovo oko je, kakor
bi se samo v sebi ogledovalo, in
njegove ustne, kakor bi se v eno-
mer bralo v njih vprašanje: "Kaj
pa jaz?" Seveda drugi slišijo in
vidijo vse, pa mislijo si — svojo,
večkrat povedo tudi svojo — kaj-
pak da ravno nasproti! To pe-
boli! O, kdo bi premeril in dopo-
vedal njegove bolečine, ako izo-
stane pričakovana pohvala, ali če
se mu hvala zdi premajhna, ali če
se kar prezira, ali če mora mesto
hvale slišati celo grajo! Oj! oj!
koliko jeze, sovraštva, nevoščljivi-
vosti, škodoželjnosti itd. Zares,
huda bolezen to!

**O naturalizaciji inozem-
skih delavcev.**

Kdo bi si bil mislil, da bode se-
danja evropska vojna posegla tu-
di v naturalizacijo in državljan-
stvo naših ameriških delavcev?
Zadnje dni je bilo čitati v raznih
ameriških listih obširne članke in
razprave o tem vprašanju. Vsi ti
članke so bili spisani v lepem slo-
gu in takem tonu, da naj bi vzpo-
budjali inozemske delavce k domo-
ljubju in nevtralteti, kakoršno za-
vzema njih nova domovina. — Do-
moljubje in patriotična naziranja
se da pa doseči samo z naturaliza-
cijo, ali z državljanstvom, o kojem
smo že tudi mi lansko leto napisali
več člankov. Ti članki so veljali
onim rojakom, katere bi lahko na-
ravnost nazivali brezdomovince!
Ti brezdomovinci niso ne krop ne
voda. Za Avstrijo ne marajo več,
— Zedinjene države so jim pa tu-
di deveta briga, ker nočejo postati
ameriški državljani.
In vendar je želja vlade naše no-
ve domovine, da bi privedla te
mlačneže pod svoje okrilje. Vsa-
ko leto se v jeseni otvarjajo večer-
ne šole, kjer se deli naseljencem
poduk brezplačno. Marsikdo tudi
izmed naših rojakov se noče poslu-
ževati te lepe ugodnosti. Sedi ra-
je lepo doma, ali v kaki gostilni in
si misli: kaj mi mar Amerika, saj
delam in služim ravno toliko, ka-
kor tu rojeni Američani. Tako na-
ziranja niso lepa in umestna. Že
iz same hvalječnosti do svoje nove
domovine, ki te je prijazno spre-
jela v svoje varstvo, — kjer služiš
morda boljši kruh kot si ga jedel
zunaj, — bi se moral odzvati kli-
ku svoje nove domovine, da bi po-
stal v resnici njen posinovljeneč.
To naj bi osobito veljalo še v se-
danjih resnih časih. Ali boš naši
mogočni Uniji vedno nehalen,
ker ti je ohranila življenje? Pomisli,
kaj bi se lahko s tabo pripeto-
l, če bi bil sedaj v starem kra-
ju? — Koliko tvojih sinov, bratov
in drugih sorodnikov si že zgubil
v sled nesrečne sedanje evropske
vojn? —
Da bodo imeli inozemci še lepšo
priliko za naturalizacijo, se je u-
stanovil te dni v Chicagu Narodni
odbor za amerikizacijo. Ta od-
bor bode imel po raznih mestih in
naselbinah svoje pododseke, kojih
naloga bo, poskrbeti zmožne učitel-
je, ali može, ki naj bi dajali
skozi vse leto inozemskim delav-
cem poduk o ameriškem država-
ljanstvu. Namen te koristne na-
rodne organizacije je tudi zbliže-
vati skupaj domačine in inozemce
in gojiti v domoljubnem tonu slo-
go ter prijateljstvo med gospodar-
jem in delavci. Leto nazaj so i-
meli glavno besedo in največ dela
pri naturalizacijski agitaciji razni
politikarji vsled svojih osebnih
koristi, zanaprej naj bi bilo pa
prepuščeno to važno vprašanje po-
sameznim šolam, cerkvenim in
mestnim občinam, ter patriotič-
nim tovarnarjem.

Na vstanovnem shodu tega od-
bora je poročala tajnica "Unijske
Lige", Miss Frances Kellor, da
se inozemski delavci osobito v o-
kolici našega mesta prav malo za-
nimajo za naturalizacijo. Tako n.
pr. je v mestu Elgin, Streator in
South Chicagu. V So. Chicagu
je bilo od l. 1910 do sedaj 346 oseb
naturaliziranih. Miss Kellor se je
o inozemskih delavcih izrazila še
sledeče: "Neamerikanizirani mož-
je in ženske so glavne utrdbe na
našem industrijskem polju. Ti
delajo v pretežni večini po raznih
železovirnah, tovarnah, po rud-
nikih in na polju. Ali bi ne bilo
lepo, da bi postali vsi ti tudi pra-
vi sinovi in hčere naše mogočne
Kolumbijske. Dajte jim gospodar-
ji priliko zato in učite jih Vi do-
moljubja! Dajmo jih pripraviti
do tega, da bodo tudi ti deležni o-
nih državljanjskih pravic, kakor-
šnih smo deležni mi Američani.
Poučujte jih o političnih, social-
nih in narodnogospodarskih raz-
merah, — potem se bodo prišteva-
li ti vrednim sinovom svoje nove,
ali adoptirane domovine!"

Še nekaj zelo važnega moramo
na tem mestu omeniti onim našim
rojakom, ki se za ameriško drža-
vljanstvo nikakor nočejo brigati.
Morda ste že čuli, da so pričela
velika industrijska podjetja ši-
rom domovine državljanstvo vpra-
šanje svojih delavcev zadnji čas
resno premišljati. V Clevelandu,
Philadelphiji, v Detroitu i. t. d.
zahtevajo vsi večji tovarnarji, da
mora biti vsak uslužbenec ali de-

Kdor ni ameriški državljan. Kdor
ni imel državljijske papirja je bil
kratkotamo odslovljen. Temu iz-
gledu je sledila tudi znana in veli-
ka Illinois Central železniška
družba. Pri njej ne dobi za kako
boljše mesto noben prosilec službe,
če ni ameriški državljan. Vemo
dalje, da je tudi drugod mnogo
družb, tovarnarjev itd., ki zahte-
vajo od svojih delavcev tudi dokaz
ameriškega državljanstva. Vsi ti
gospodarji se hočejo na ta način
iztebiti brezdomovinskih in mlač-
nih delavskih moči, ki se ne briga-
jo za ono domovino, ki jim daje
sedaj kruha. —
Še nekaj naj pri tem omenimo,
kako se je vršilo lansko leto mese-
ca decembra tukaj v Chicagu ne-
katerim našim slovenskim delav-
kam slamnikarske obrti. Ko so šle
začetkom sezone vprašat v gotove
tovarne glede dela, jim je stavel
gospodar čudno vprašanje: če so
ameriške državljanke, ali če se mi-
slijo po vojni morda vrniti nazaj
v staro domovino? Vsako, ki se je
izrazila, da bo odpotovala po voj-
ni v Evropo, je tovarnar zavrnil s
pripombo, da ji ne da dela, ker ni-
kakor ni lepo, da bi dajal on kruh
takim delavkam, kojim je stara
domovina bolj pri sredu nego pa
Amerika.

Mogoče bomo doživeli že čez ne-
kaj let še to, ča se bo zahtevalo
tudi od strani raznih rudarskih in
premogarskih družb od delavcev
državljanjske papirje? — Marsi-
kdo bode prišel šele tedaj do spo-
znanja o vrednosti naturalizacije.
Vsled tega naj skuša vsakdo čim
preje mogoče vzeti prvi, ali drugi
državljanjski papir, — da se ne bo
morda enkrat kesal radi svoje to-
zadevne brezbriznosti!

Blagor krotkim!
(Spisal A. K.)
Premnogo ljudi si srečo kratki z
napuhom.
Veliko, veliko sreče kratki člo-
veku samoljubje in napuh z vsemi
sorodnimi strastmi.
Zdravilo zoper to strast in nje-
ne rastlike je krotkost. Krotkost
je sicer, kakor nam beseda pove,
nasproti le jezi. Ali jeza večidel
izhaja in raste iz napuha in samo-
ljubja, tako da se lahko reče: člo-
vek, ki je ponižen in pohleven, je
tudi krotak. Preprosti narod v
tej zadevi tudi ne dela tolikanj
razločka v besedah. Kadar po-
udarja dobro stran, reče n. pr. po-
nižen, pohleven, preprost, dobro-
srčen, krotak itd. vse navkriž;
slabo stran pa znači z besedami:
sebičnost samoljubnost, samo-
goltnost, prevztnost, napuh, o-
šabnost, oholost, ničemurnost,
trdosrčnost itd.

Hočem se torej tudi jaz ravnati
po tej navadi in ne bom razlo-
čeval teh raznih, po pomenu res
nekoliko različnih besed, ki pa
pravzaprav pomenijo vse enoi-
sto strast; kajti naj kopljemo še
tako globoko, korenika vsem, se
mi zdi, je samoljubje, ki se po sta-
ri navadi v sedmerih glavnih gre-
hilih imenuje napuh: No, na besedi
ni vselej toliko ležeče, da se le
bolezen prav spozna in poišče za-
njeno pravo zdravilo. In le to želim
zdaj nekoliko pojasniti.

Napuhnjjen človek ni z nikom-
er zadovoljen; ne sam s seboj,
ne z ljudmi, s katerimi mora ži-
veti, celo Bog iz nebes mu ne
ustreza. Koliko božjih naprav n.
pr. v sv. katoliški cerkvi mu ni
všeč, od nezmotljivega papeža v
Rimu do najzadnjega kaplana v
preprosti vasi; od presvetega
Rečnjega Telesa v tabernaklju do
kropilnika pri cerkvenih vratih,
vse mora ogodrnjati; zdaj mu je
sv. maša predolga, zdaj izpoved
pretiha in post preoster; zdaj spet
mu je pridiga prenapeta, pa ne
pomisli, da se le sam prenapeto
napihuje; vreme mu ni zlepa
uravnano po njegovi volji; ka-
dar je jasno, bi imel rajši oblač-
no; kadar je dež ali sneg, bi mu
bilo ljubše vedro; zdaj mu je pre-
suhu, zdaj prevlažno; kmalu pre-
vroče, kmalu spet premraz; saj še
takrat, kadar moli, ne ve dobro,
ali prosil v časti, ali pa le svojo
slavo deklaruje pred Bogom, ka-
kor tisti farizej v templju, ki je
molil: "Bog, zahvalim se ti, da
nisem tak, kakor drugi ljudje"
itd., kajti če mu pri molitvi
zmanjka prijetnih čustev, ali če
ni takoj uslišan, še preden izreče
"amen", zapre molitveno knjigo,
spravi molek, prepustivši molitev
drugim.

**Enako mu je bližnji povsod na
poti.**

V svoji osebnosti misli, da
so vsi drugi le zavoljo njega na
svetu, le zato, da bi mu stregli;
da bi se mu povsod umikali, koder
se njemu zljubi hoditi; da bi se mu
dali v roke takorekoč za orodje,
ki ga sme po svoji volji obračati
seveda v svoje koristi; da bi mu
bili naklo, na katerem naj bi ko-
val svojo srečo; vse naj bi moj-
stroval in zaničeval, oni pa naj bi
ga na vse to še hvalili, mu stregli
in kadili!
In sam s seboj, kakor sem re-
kel, tudi ni zadovoljen; zdaj mu
manjka tega, zdaj onega, zlasti pa
mu časti ni nikdar dovolj.
Toda Bog že skrbi za to, da no-
bena drevo ne priraše do nebes;
ljudje, s katerimi živi, si bodo že
tudi prizadevali, da mu ne bodo
izpolnjevali tega, kar prenapeto
pričakuje od njih; njegove lastne
osnove so že tudi tako napeto na-
stavitelne, da se mu ne bodo posre-
žile! — Kaj se bode zgodilo? Go-
tovo se bode niže vsedel, kakor je
lelal; nezadovoljen bode vedno,
torej vedno nesrečen!

Nesrečna je že v napuhu samem,
ker obrača vse le nase ter goji ne-
spametne želje, katerim je vse
nasproti. Hvali in čisla sam sebe
— drugi molčijo! Če je slab, sam
sebe izgovarja; če je dober, se
ima najmanj za pol boljšega —
drugi nečajo verjeti! Kadar govi-
ri, meni, da vse posluša; kadar kaj
dela, je te neumne misli, da se mu
vse čudi; koderkoli gre, bi rad,
da bi vse gledalo njega in njego-
vo obleko! Njegovo oko je, kakor
bi se samo v sebi ogledovalo, in
njegove ustne, kakor bi se v eno-
mer bralo v njih vprašanje: "Kaj
pa jaz?" Seveda drugi slišijo in
vidijo vse, pa mislijo si — svojo,
večkrat povedo tudi svojo — kaj-
pak da ravno nasproti! To pe-
boli! O, kdo bi premeril in dopo-
vedal njegove bolečine, ako izo-
stane pričakovana pohvala, ali če
se mu hvala zdi premajhna, ali če
se kar prezira, ali če mora mesto
hvale slišati celo grajo! Oj! oj!
koliko jeze, sovraštva, nevoščljivi-
vosti, škodoželjnosti itd. Zares,
huda bolezen to!

Ponižnost.

Ako hočete torej biti srečni, bo-
dite lepo krotki in ponižni po zgle-
du Jezusa, ki je prišel na svet, ne
da bi mu drugi stregli, ampak da
je on njim. On, nebeški Kralj; ki
ga častijo in molijo kerubini in
serafini, — je odložil zgornjo oble-
ko, — se je prepal, — vzal poso-
dico vode, je — pokleknil pred
uboge ribiče in jim je umival
noge! Zato je pa tudi rekel: "Učite
se od mene, jaz sem krotak in
iz srea ponižen, — in boste našli
mir svojim dušam." Kaj se to
pravi drugega, kakor: našli boste
tako — srečo?

Ponižnost je podlaga vsem dru-
gim čednostim, je pa tudi podla-
ga, prvi pogoj prave sreče.
Ponižnost pa je dvojna, prir-
ojena in pridobljena.
Prirojena ponižnost, je neka
ljubezniva naravna preprostost,
za katero skoraj sam človek ne

ve, ki jo ima, katere nam res da
za nebesa ne pomaga kaj (ker ni
zaslužena), a za časno srečo nam
pa zelo, zelo ugaja. Človek, odet z
ljubeznivim plaščem te prisrčne
čednosti, nekako lahko in brez-
skrbno živi. Svojih vse hvalne
vrednih lastnosti še niti ne pozna;
se ne zveni kaj zanje, — še misli
ne manje, češ da je kaj boljši
mimo drugih! Deklica n. pr., kte-
ra ne ve, da je telesno in dušno
lepa, ali katere svojo prednost
smatra tako, kakor svoje zdravje,
kakor reč, ki se samaobsebi razu-
me, ter se še ne zveni ne za te-
lesno lišpanje, ker so ji druge
višje reči bolj pri sredu; o, kako
blaga je taka deklica! Toda žal,
da taka dekliška pohlevnost tem
bolj izginja, čim bolj se čislajo
zreala!

Taka ljubka dobrosrčnost in
pohlevnost se nahaja po vseh sta-
novih, pri najblagovitejših ljudeh.
Najtežavnije dolžnosti ti enako-
merno opravljajo z neko vdanost-
jo in radostjo, da se jim moramo
kar čuditi. Ako jih zavoljotega
hočeš pohvaliti, te bodo čudno gla-
dali, kakor bi te hoteli vprašati:
"Ne, kakor se to ne ume samo-
obsebi?"

Prijatelj, odkrivaj se spoštljivo
takim blagim sream! Ako pa sam
te zavidiš sreče še imaš po svo-
ji naravi, vse si prizadeni, da ti jo
nadomesti pridobljena ponižnost,
ki ti bo še v večjo čast ter zaslu-
žljiva tudi za večnost, ako se priza-
devaš zanje iz višjih nagibov.

Ponižnost si pridobiti ti menda
tudi ne bo tako silno težko, ako
imaš le glavo na pravem kraju in
pa dobro srce v prsih. — Treba ti
je le preudariti vzroke, ki naj te
nagibljejo — takorekoč silijo k
ponižnosti. Premisli najprej, ka-
ko abotno je napihovati se za-
voljo reči, ki si jih sam nisi dal,
ampak jih imaš le po neskončni
milosti božji. Nikar torej ne pri-
pisuj sam sebi dobrih uspehov, za
katere se imaš zahvaliti srečnim
okoliciščinam, dobrovoljnemu pri-
poročilu, lepemu vremenu, dobrim
ljudeim itd.
Če imaš tudi mnoge spretnosti
in lepe lastnosti, nikar ne pozabi,
koliko je zraven slabosti in po-
manjkljivosti. O, če primerjaš to,
česar nimaš, pa bi pravzaprav mo-
ral imeti, s tem, kar imaš, ti ne bo
več mar se bahati, ampak sramo-
vati se boš moral, da si še tako
malovreden ud človeške družbe,
tako daleč še za onimi, ki so ne-
kdaj res velike reči izvrševali v
prid človeštvu in so si zaslužili
toliko slavo, ki jo zdaj uživajo v
nebesih. Močno te bo utrdilo v
ponižnosti, ako pridno prebiraš
življenje v resnici izvrstnih ljudi,
zlasti življenje svetnikov, in če se
pogostokrat oziraš na čednosti
blagih vrstnikov, pa na svoje na-
pake in slabosti.

Sploh, če imaš prav dobro srce,

pač ne boš mogel gledati, da bi
bili drugi zraven tebe ali celo po
tebi poniževani in v kot pritiska-
ni; rajši boš sam trpel, kakor bi
videl druge trpeti. O, ko bi ti ho-
tel postati tako nežno olikan, tako
popoln, da bi razumel, čutil in iz-
polnjeval velikega apostola veliko
besedo: "Veselite se z veselimi in
žalujte z žalostnimi!" Ko bi si pač
hotel pridobiti tako blago in do-
bro srce, da bi ti bila bližnjega
usoda enako mar kakor tvoja last-
na; da bi se ti to, kar vidiš pri
drugih lepega in hvalnega, zdelo
tako lepo in dobro, kakor bi videl
sam na sebi. In verjemi mi, da
tako dobrohotno, ponižno in ne-
sebično srce ti bo donesalo dosti
miru in sreče: Blagor krotkim!

Izgubljenih dobrih prijateljev
ne morete iskati tudi ne v največ-
jem listu.

Ljubezen so sanje; — poroka
je pa ura budilka.

Človek z najbolj sladkimi bese-
dami ima lahko najslabše nakane
v svojem sredu.

Da bodeš imel še več prijateljev
med moškimi, pokaži jim, kako
se iz lahka dela denar; med žen-
stvom si boš pa naklonil dosti pri-
jateljic, ako jim razložiš, kako da
naj ravnajo, da bodo še bolj lepe.

Živi tako, da ne boče morda sa-
mo kaka zavarovalniška družba
za tabo žalovala kakor umreč.

Advokat tudi še ni vseveden in
najbolj učen, dasj ravno si pred-
stavlja, da ga njegove stranke za
vsevednega smatrajove.

K. S. K.



Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL. Telefon 1048

Od ustanovitve do 31. decembra 1915. skupna izplačana podpora \$1,122.576.45.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago, St., Joliet, Ill. II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave. Cleveland, O. Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y. Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill. Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis. Pooblaščenec: Martin Muhič box 537, Forest City, Pa. Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill. Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo. John Povsha, 311-3 Ave., Hibbing, Minn. Frank Petkovšek 720 Market St., Waukegan, Ill. Frank Frančič, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont. Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa. Anton Gregorich, 2027 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna Ave. N. E. Cleveland, Ohio. Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Uradni izkazi izgub.

Izgube 87. pešpolka.

Januarja 1916 padli vojaki 17. pešpolka: Josip Hotko, Sromlje, Brežice, rojen 1894; Marij Bažanella, Trident, rojen 1897; podd. Antor Jerovšek, St. Rupert, Kranjsko, r. 1896; Ivan Borštnik, občina Grosuplje. Poročnik v r. Adolf Schipek, Celovec r. 1893; Janez Ahčin, Račna, okr. glav. ljubljana, okr., r. 1892; Anton Udovč, Škocijan, Krško, r. 1886; Anton Justin, Ihan, Kamnik, r. 1878; Jernej Novak, Trojane, r. 1883; Martin Oblak, Trata, rojen 1878. Inf. Mihelčič Mih., St. Jurij, mrtev; inf. Šifrer Jakob, Loprik, mrtev.

Mrtvi: Inf. Abram Martin, Brežice; poddesetnik Abstint Ivan, Brežice; inf. Iv. Berkane, Ptuj; inf. Berkovič Vinko, Bizeljsko; inf. Blaznik Josip, Braslovče; inf. Feliks Čaks, Šmarje; inf. Čauš Alojzij, St. Jurij; inf. Čeh Fr., Ptuj; inf. Čuber Anton, Blanca; inf. Deutsehmann Ignacij, Slovenjigradeec; inf. Dolar Karel, Celje; inf. Dvoršak Ivan, Ljutomer; inf. Ermenc Ivan, Bočna; inf. Fajfar Josip, Ptuj; inf. Farkaš Ivan, Ljutomer; desetnik Fekonja Matija, Ljutomer; inf. Feries Josip, Šmarje; inf. Frajle Ernest, Trbovlje; inf. Fras Ivan, Ljutomer; inf. Furlan Franc, Mihalovec; inf. Fürst Alojzij, Ljutomer; inf. Geršak Mihael, Brežice; inf. Girgel Gregor, Slovenjigradeec; poddesetnik Grabner Jakob, Braslovče; inf. Gradišnik Ivan, Ptuj; inf. Gričnik Ivan, Konjice; inf. Grušovnik Ignacij, Celje; inf. Hammer Franc, Ljutomer; inf. Hamersček Valentin, Ptuj; inf. Holešek Jakob, Celje; inf. Horvat Matija, Polesnaki; inf. Hribernik Anton, St. Ilj; inf. Ivnič Ivan, Zabukovje; Jagodič Martin, Ptuj; inf. Jakše Karel, Celje; inf. Javornik Franc, Slovenjigradeec; inf. Junš Martin, Ptuj; inf. Högl Miroslav, Gradeec; inf. Kokot Jakob, Ptuj; inf. Kos Peter, Konjice; tit. desetnik Koser Franc, Kapela; desetnik Kosec Ivan; poddesetnik Košenina Franc, Celje; inf. Kosi Fr., Ptuj; poddesetnik Kosi Josip, Ljutomer; inf. Košir Vinko, Konjice; inf. Kozelnik Rudolf, Slovenjigradeec; inf. Kozinec Ivan, Brežice; inf. Kraljič Alojzij, Ptuj; inf. Kranje Konrad, Ptuj; inf. Krese Ivan, Celje; inf. Krlhanko Ivan, Celje; inf. Križaj Anton, Slovenjigradeec; inf. Kropej Jakob, Sv. Kunigunda; inf. Krošelj Alojzij, Ptuj; inf. Kukovic Ivan, St. Jurij; inf. Kuvovič Ivan, Videm; desetnik Kump Leopold, Celje; inf. Kunšek Josip, Blanca; inf. Lečnik Josip, Teharji; rez. Legnar, Slovenjigradeec; inf. Legvart Karel, Teharji; inf. Lovrec Josip, Ptuj; inf. Lupše Franc, Celje; inf. Macun Jurij, Ptuj; desetnik Majerič Ignacij, Ptuj; inf. Mazej Ivan, Slovenjigradeec; inf. Metul Franc, Luče; inf. Mikolič Mihael, Brežice; inf. Mlakar Karel, Sv. Kunigunda; inf. Mostar Ivan, Slovenjigradeec; inf. Marko Franc, Ptuj; inf. Murkovič Franc, Vel. Nedelja; inf. Mušel Ivan, Celje; inf. Napast Anton, Cirkovec; inf. Nežmah Franc, Ptuj; tit. narednik Novak Anton, Ljutomer; inf. Osetnik Ozek Franc, Celje; inf. O-

Padli vojaki 27. domobr. pešpolka: Zovcon Evgen, Gorica, Dežman Valentin, Lancovo, Radovljica, Dolenc Anton, Polhov Gradec, Galovič Adalbert, Vič, Golob Jožef, Mirna, Greič Rudolf, Bolna pri Pazinu, Judnič Anton, Črešnjavec pri Črnomlju, Kerkoč Ciril, Sv. Križ pri Gorici, Kešnar Aleksander, Cerklje pri Kranju, Klobučar Ivan, Šmihel, Stopiče, Kontus Anton, Letaj pri Pazinu, Plevelj Ivan, Klanec pri Kamniku, Spagnut Evgen, Trst Strmljan Anton, Vače pri Litiji, Taučar Ivan, Selca na Gor., Trojer Ludovik, Renče pri Gorici, Vehar Ignac, Žiri, Veselič Jožef, Adlešič pri Črnomlju, Založnik Franc, Polhov Gradec, Žnidariš Franc, Podgora pri Kočevju.

Izgube 20. lovskega bataljona. Ujeti: Kadet Malek Karel Anton (tudi ranjen); lovec Ancl Anton, Janeževci, Štaj.; tit. pater. vodja Bratuška Vinko, Rogatec; lovec Bukovšek Matija, Kalobje; lovec Dobovičnik Anton, Celje; lovec Gatolin Karel, Ptuj; lovec Gersak Alojzij, Ptuj, St. Peter; lovec Klobasa Anton, Brežice; lovec Kmetec Anton, Šikole; lovec Kolar Mihael, Buče; lovec Kovarič Josip, Merčno selo; lovec Kramar Josip, St. Peter; lovec Lah Anton; četov. Lichtenegger Ivan, Celje; lovec Mastnak Stefan, St. Jurij; lovec Oevirk Franc, St. Peter; lovec Penič Josip, Ptuj; lovec Plevnik Ivan, Zdole; lovec Presker Rudolf, Zakot; lovec Pristovšek Vinko, Celje; lovec Ribič Fr., Zalec; lovec Robek Franc, St. Peter; lovec Sajko Anton, St. Jurij; lovec Šiler Ivan, Ptuj; rez. Soljnc Jernej, Celje; rez. Srncec Josip, Ljutomer; lovec Vider Ivan, Sv. Pavel; lovec Vidmajer Albert, Zabukovje; lovec Zavrl Franc, Celje; lovec Žakšek Anton, Brežice.

zinger Anton, Ptuj; inf. Paučnik Filip, Ljutomer, inf. Pečovnik Jakob, Slovenjigradeec, inf. Pere Josip Blanca, inf. Petkovnik Anton, Celje; poddesetnik Piki Ivan, Celje; inf. Pisanec Ciril, St. Jurij; inf. Plahuta Karel, St. Jurij; poddesetnik Ploj Franc, Ljutomer; inf. Poglišek Fr., Celje; inf. Pojer Peter, Judenburg; inf. Požarnik Mihael, Slovenjigradeec; inf. Prah Franc, Ponikva; inf. Prisljan Martin, Celje; inf. Radi Jernej; Brežice; inf. Rakovnik Jurij, Paka; inf. Ramšak Franc, Paka; inf. Reberšek Ivan, Brežice; inf. Rusnik Alojzij, Konjice; inf. Sabernik Fr., Slovenjigradeec; inf. Safošnik Alojzij, Ptuj; inf. Sajko Vinko; inf. Schmissl Mihael; inf. Suran Al., Ptuj; inf. Sevšek Franc, Celje; inf. Skok Ivan, Ptuj; inf. Šlahtič Stefan, Maribor; inf. Slatinšek Marko, Celje; inf. Smid Franc, Ptuj; inf. Sotošek Ivan, Brežice; inf. Spindler Ciril, Ljutomer; inf. Sporn Franc, Celje; inf. Stalekar Anton, Slovenjigradeec; inf. Stergar Ivan, Brežice; inf. Tadini Anton, Ptuj; desetnik Ternik Heliodor, Slovenjigradeec; inf. Trop Jurij, Ptuj; inf. Ulaga Blaž, Celje; četovodja Urlep Ivan, Celje; četovodja Urnaut Roman, Slovenjigradeec; inf. Vodenik Franc; inf. Vogrinec Andrej, Ptuj; inf. Voh Franc, Šoštanj; inf. Vovk Franc, Brežice; desetnik Vrečko Franc, Celje; inf. Vres Jurij, Ptuj; inf. Vajda Ivan, Ptuj; inf. Založnik Alojzij, Konjice; četovodja Zinko Franc, Dobrova; inf. Zupan Franc; inf. Zupan Mihael, Celje.

Slike iz vojne.

JUNAŠKI SLOVENSKI PLANINCI.

Domobranski pešpolk šte. 27 je eden elitnih polkov cele armade. Niso samo Kranjci, ki služijo v njem. Po velikem delu so tudi goriški Slovenci, posebno Tolminci, ki so pripomogli, da je ta lepi planinski polk dosegel toliko priznanj od predstojnikov, vzbudil toliko občudovanja pri prijateljih in toliko strahu pri sovražnikih. Uradna poročila in poročila nemških poročevalcev ga omenjajo posebno iz krvavih karpatskih zimskih bojev z izrednim priznanjem.

Podpolkovnik slovenskih planincev hvali naše junake.

Podpolkovnik 27. domobr. pešpolka Brueekner, ki je dospel koncem septembra ranjen v Ljubljano, je 29. septembra 1914. dejal dež. glavarju kranjskemu o junastvu naših planincev: "Občudovanja so vredni kot vojaki ti ljudje. V dežju sovražnih šrapnelov so vršili povelja hladnokrvno in točno kakor na vežbališču. Njih zadržanje je bilo sijajno in veličastno.

Drugi polkovni poveljnik o naših planincih.

Vedno enako junaško so se držali naši domobranci tudi pozneje v vseh bojih. Priča tega je priznalo pismo, ki je bil poslan dne 12. avgusta 1915. tedanji polkovni poveljnik podpolkovnik Kutšehera kranjskemu deželnemu glavarju dr. Sušteršiču. Pismo se glasi: Vojnopoštni urad šte. 48. 12. 8. 1915.

Vaše preblagorodje!

Visočastiti gospod deželni glavar!

En mesec imam zopet čast, da poveljujem ljubljanskemu domobranskemu regimentu šte. 27, ki sem ga vodil že v zimskih karpatskih bojih.

Po lepem uspehu, ki ga je regiment zopet izvojeval 9. t. m. me žene, Vašemu preblagorodju poročati o domačem domobranskem polku.

Ta dan smo v napadu, ki ga je gospod divizionar v svojem dnevnem povelju kot "schneidig" posebno pohvalno priznal, sovražnika vrgli nazaj ter skoro brez vsakih naših izgub ujeli 6 sovražnih častnikov in 580 mož in strojno puško poleg drugega materijala.

Simovi lepe kranjske dežele so vnovič kakor že nešteto krat, opravičili svoj glas junaške hrabrosti in neomajljive vztrajnosti; v plemeniti tekmi s sinovi drugih dežela naše drage velike domovine, sledijo vselej navdušeno slavnemu praporu našega vroče ljubljenežega, najmilostnejega vladarja in vojnega gospoda.

Z mirnim zaupanjem in prepri-

čanjem računam s tem, da bom zamogel kmalu zopet kaj vselega poročati in bilježim izrazom najodličnejšega spoštovanja Vašemu preblagorodju zelo udani Kutschera I. r., podpolkovnik.

Junaški stotnik in njegovi vojaki.

(Iz Wojnovicheve knjige "Unsere Offiziere.")

V boju pri Zukovu drži stotnik Ferdinand Gobanz 27. domobranskega polka Ljubljana s svojim oddelkom strojnih pušk zasedeno važno višino, ki jo Rusi, ki so odkrili postojanke strojnih pušk, s šrapneli in granatami strahno obstreljujejo. V tej točki kroglj postane ena strojna puška za drugo nerabna, en mož za drugim pade kot žrtev njegove heroične dolžnosti, stotnik Gobanz pa vztraja na izgubljeni točki, dokler tudi zadnja strojna puška ne odpove službe. Potem se šele umakne, ko nadaljnje vztrajanje nima več pomena.

Nič manj pogumno in odločno se ni obnašal drug dan. Ke vsled izgube svojih strojnih pušk ni imel več svojega pravega posla, je zbral nič manj kot 700 mož raznih oddelkov, ki so v teku boja ostali brez vodstva, napravil posebno četo iz njih ter je branil s to nemalo močjo iz lastnega nagiba veliko ogroženo trensko kolono pri Bobrki več ki 24 ur, nakar je svoje ljudi zopet peljal nazaj k njih oddelkom.

Kaj piše v svoji knjigi "Unsere Soldaten" general Wojnovich o posameznih vojaki 27. domobranskega polka, o tem je "Slovenec" pred kratkim poročal.

Junaški štajerski Slovenci.

Kolikokrat od počet. vojke so se s posebnim priznanjem in spoštovanjem omenjali spodještajerski slovenski polki in uradni poročili. Posebno 87. pešpolk se je v Galiciji in na italijanski meji boril z občudovanja vrednim junastvom. Pred kratkim je bil pohvaljen pešpolk šte. 47, v katerem je polovica Slovencev ter opetovano tudi slovenski 26. domobranski polk. Slovenski štajerci s svojim junastvom širijo čast slovenskega imena povsod. O 87. pešpolku se je prav posebno mnogo pisalo v prilikah bojev v Karpatih. 87. in 17. pešpolk sta prava železna polka v tretjem zboru poleg 27. in 26. domobranskega. Prilika bo še, o tem vrlem polku obširneje pisati pozneje. Za danes navajamo o ostalih spodještajerskih polkih naslednje častne zglede iz Wojnovicheve knjige!

Napad je najboljša bramba.

(Iz Wojnovicheve knjige "Unsere Offiziere.")

V noči na 4. decembra so stale pri Karini štiri stotnije 26. domobranskega pešpolka na predstraži. Tu dobi poveljnik te skupine, stotnik Ivan Kisvarday, od svojih patrolj poročilo, da korakajo proti Korini najmanj dvakrat tako močne sovražne sile. Na pomoč iz začetj ležečih taborišč sedaj ponoči ni bilo misliti. Toda tudi postojanke prednje straže ni smel pustiti. Tu je hitro ravnanje moglo privedi do cilja. Stotnik Kisvarday se odloči napasti bližajočo se kolono v nadi, da sovražnika prehititi. Popolnoma mirno, brez izgube časa da telefonična povelja poveljnikom pododdelkov.

Popolnoma tiho odrinejo vse štiri stotnije istočasno v široki črti iz svojih postojank... naenkrat počijo strelji, streljanje postaja vedno hujeje. Popolnoma presenečeni sovražnik, ki je mislil, da so naše čete v varnih skrivališčih, je bil napaden od spredaj in od obeh strani. Kratek metej in že drve Rusi v paničnem begu, putivši na mestu številne ujetnike, mrtve in ranjene.

Zjutraj začne sovražnik iznova prodirati, topot s štirikratno premočjo. Ojunačen s ponoči pribornim uspehom si drzne stotnik Kisvarday kljubovati tudi tej mnogo večji premoči. Drugič gre do deželni bramboveci k napadu in tudi to pot je sreča pogumnim mila. Rusi, vsled pregrime hrabrosti teh štirih stotnij prevarani o pravi moči naše skupine ter še pod vtisom nočnega poraza, se jurišu naših vojakov tudi sedaj ne morejo upirati. Vkljub premoči se umaknejo.

Ko je armadni poveljnik izvedel za ta krasni vojaški čin 26. deželni brambovec, je brzojavno dal ukaz, častnike in moštvo, ki so se pri tem sijajnem činu od-

likovali, predlagati v Najvišje odlikovanje. Dobili so: Stotnik Edward Herrmann, ki je v teh zmagovitih bojih proti štirikrat močnejšemu sovražniku stotniku Kisvarday-ju kot polkovni pobočnik etal na strani, vojaški vojaški služni križec z vojno dekoracijo; nadporočnik Franc Luger, poročnik Friderik Živny, dalje rezervna poročnika Ivan Schwarz in Avgust Kurz, Signum laudis na traku vojaškega zaslužnega križca. Cela vrsta podčastnikov in vojakov je prejela hrabrostne svetinje.

Stotniku Kisvarday-ju, ki je za svojo neutrašenost enkrat bil že odlikovan in se je, po hudi rani komaj ozdravil, zopet vrnil na fronto, je podelil Njeg. Veličanstvo za to novo izkazano junastvo red železne krone tretje vrste.

Štirje proti tridesetim.

Bilo je vzhodno od Kurima, dne 8. decembra 1914 zvečer. Domobranski pešpolk šte. 26, je korakal v smeri proti Žmigrod - Jaslu, tam v gozdu pa se je ustavljal telefonski oddelek polkov in sanitetno moštvo je postavilo tam močno obvezovališče. Globoko v trdo zamrznjeni zepalji so tičali količki ter držali šotore in strehe. Ob operacijskih mizah je opravljal šef-zdravnih in njegovi zdravniki-pomočniki svoje težko delo, vojni kurat je hodil od nosilnice do nosilnice in govoril ohrabrujoče, spodbujajoče, tolažilne besede vojakom, ki so v bolečinah ondi ležali. Nad celim šotoriščem pa je plapolala zastava ter se gibala svetilka z rdečim križem na belem polju, naznanjajoč prijatelju in sovražniku: tu se rane celijo in ne sekajo. Tudi ruska patrolja, močna 30 mož, ki se je priplazila do šotorišča, je dobro videla znamenje "Rdečega križa"; to je pa ni oviralo, da ne bi sto korakov pred prostorom ne namerila pušk in ne začela streljati! In še preden se je prva zmeda na obvezališču umaknila jasnemur spoznanju položaja, je stala cela tolpa, rjoveč: "Udajte se!" deset korakov pred nezavarovanim obvezovališčem ter se pripravljala, da položi roko na gotovi plen. V tem trenutku plane od pionirskega oddelka narednik Alojzij Popelar — njegova velika srebrna svetinja se leskeče v svitu svetilke — naravnost proti sovražni četi: "Pijonirji k meni!" preko tabora in z enim skokom so bili poleg njega četovodja Ivan Weiss, Alojzij Lah ter pešec Kardmar. In še preden so presenečeni Rusi vedeli, kaj se ž njimi godi, so že prvi padali na zamrznjeno gozdno zemljo. Nebranjeno obvezovališče se je branilo. Sicer le s štirimi puškami, a te so bile v rokah, ki se ne znajo tresti. In oko strelca je merilo, kakor je bilo sree strelčev: tako mirno, počasi, gotovo. Ob ernejši štirih vrlih mož se je zdrobila premoč sovražnika. Več ur so držali narednik Popelar in njegovi trije tovariši nasprotnike v sahu. Šotorišče, sanitejci, telefonska postaja, polkovni zdravnik dr. Plasehka, nadzdravniki dr. Osterlin, vojni kurat I. Koeper so medtem usli ujetništvu. Narednik Popelar pa je dobil za ta čin še zlato svetinjo ter postal štabni narednik.

Trdna volja štajerskega slovenskega brambovca.

(Iz Wojnovicheve knjige "Unsere Soldaten.")

Smrtno utrujen se je vrnil Ivan Pucnikl, poddesetnik 26. domobranskega polka, zvečer s patrolje. Njegove noge so otekle od neprestane hoje po goščavi, celi dan ni imel, ločen od čete, grizljaja v ustih, roko vedno na petelinu puške, plazječ se od skrivališča do skrivališča. Sedaj se veseli menaže in spanja. Tu zasliši, da kličejo, kdo se hoče prostovoljno javiti, spraviti svežo slamo v sprednjo rojno črto. Tam leže naši vrli pešci na goli, mokri zemlji ter koprneče čakajo na mehko, toplo ležišče. Naenkrat mine poddesetnika Pucnikla vsa utrujenost, stopi naprej in prosí, če sme on spraviti slamo naprej. Celo noč dela, prodre z vozom tako daleč, da ga osvetljuje sovražni žaromet, sovražni strelji začno takoj padati proti njemu. Šele v zgodnjem jutru se vrne po 24 urnem najtežjem naporu zopet k polku, kjer najde končno vrlo zaslužni odpočitek. Srebrna svetinja drugega razreda je plačilo za njegovo požrtvovalnost.

Junak "Rdečega križa."

(Iz Wojnovicheve knjige "Unsere Soldaten.")

Izpostavljeni isti nevarnosti ko vojniki in brez orožja in brambe proti smrtni nevarnosti, opravljajo sanitetni vojniki neutrudno svoje težke, svete dolžnosti. Izmed številnih slučajev tihega junastva, ki se dogaja dan na dan, naj kratko omenimo za vzgled delovanje četovodje (sanitetnega podčastnika) Antona Sollar (Sollar) 47. pešpolka. V najhujšem ognju sovražne pehote in artilerije je nosil težko ranjene iz bojne črte, spravljal jih na varno in jim podajal prvo pomoč. Nekega dne je vlekel dva od granatnih drobcev težko ranjena vojaka iz rojne črte, ko je za ta transport določeni nosilec v dežju krogel padel. Toda ruski ogenj onega dne je bil strašen. Komaj so dospeli do obvezovališča, že je tudi tam granata za granato udarjala. Naenkrat razbije ena hišo, ki so v njej ležali ranjenci, ter povzročil ogenj, dim in strupene pline. Toda vrli sanitejci prestrašenih ranjencev ni zapustil. Z naporom vseh svojih sil se je lotil v lastni telesni nevarnosti reševati težko ranjene. Brez ozira na smrtno nevarnost je ponovno vdri v ogroženo hišo ter je spravil svoje varovance nazaj do gozdnega roba, kjer so končno bili varni pred morilnim ognjem. Tudi izven boja je ostal zvest strežnik, s celo vrnemo in ne meneč se za lastno življenje, je stregel na koleri obolenim. Četovodja Sollar je prejel srebrno svetinjo prvega razreda.

Grede na vojsko fantje...

Grede na vojsko fantje za čast in dom in rod, in srea so jim težka, težak je z doma pot...

Razgrinja se nad njimi prejasni svod neba, in solčni žar se vroči mladeničem smehlja.

Oblak pa črn je dalje že plava nad nebo, ki bo točilo solze na žalostno zemljo... E. Gangl.

Iz boja.

Hej, to je bitka vam besnela, grmenje hrulo je topov, Ta bitka je očini zvela, junaških sto in sto sinov...

Vojak visokorasel, zoren ima na prsih križec zlat. Prejel ga je za trud naporen, ker hraber bil je vsakokrat.

Vesel hiti zdaj h kočji mali, pritisnit mater na sree. — Da včeraj so jo pokopali, od svojecv tužno vest izve. Vojanov.

Na blejskem jezuru.

(Iz "Dom in Sveta" št. 18 l. 1899). Vzkipi, vzkipi, močni val, stopi drzno čez obal, moč pokaži maščevalca za pravice zatiralca.

Da še pomniš, dobro znam, kadar je Slovenec sam po obrežju ribič hodil, po vodovju tvojem brodil.

Dober oče si mu bil, s plenom rib si ga redil; travnike si mu namakal, ko je v suši k tebi plakal.

Oh! okrog poglej sedaj: mar spoznaš še rojstni kraj? Skoraj vsi sinovi vrli so nekdanji ti pomrli.

Kar je bila tvoja last, tujea zdaj drži oblast; tvoje ribe sam pobira, glada zadnji sin umira.

Kjer so bila prej polja, tujee igre zdaj igra; kjer so bila njih selišča, tujee dela šetališča.

Nisi zabil še sinov, še spominjaš se domov, tvoja skrb še ni minila, ni minila tvoja sila.

Vzkipi, vzkipi, močni val, stopi drzno čez obal, sina zadnjega obrani, dom pred tuji mu ohrani. J. Z.

FRANC PIRC

apostolaki misijonar med Indijanci v Severni Ameriki.

OSMO POGLAVJE.

Pirčovo daljno misijonsko delovanje v L'Arbre Croche in okolici; Pirc dobi pomočnika Ignacija Mraka.

Tudi naslednje leto se g. Pirču še ni izpolnila njegova goreča želja, da bi šel v svoje misijonske postaje med Ojibwe-Indijance. Doleto pa ga je drugo veselje. Na Barogovi in njegova vabila je zapustil zopet drug vnet rojak svojo domovino ter šel med Indijane pridigati luč sv. vere. Ta rojak je bil Ignacij Mrak, rojen v Poljanah dne 16. oktobra l. 1810. Že l. 1859. ga je preč. škof Baroga postavil za svojega generalvikarja v južnem kraju svoje škofije na polotoku med Michigan-skim in Huronskim jezerom. Po Barogovi smrti je bil izvoljen za naslednika ter v škofa posvečen od g. nadškofa Purella v Cincinnatiju, Ohio, dne 7. februarja leta 1869. — Ko se je za zavoljo starosti visokočastiti gosp. Ig. Mrak odpovedal nekaj let pozneje škofijstvu, nastopil je kot tretji škof v Marquette, Mich., zopet naš rojak, Belokranjec visokočastiti g. John Vrtin to težavno službo. Pač sme biti Slovenija ponosna, da ima takih sinov!

Visokočast. g. Ig. Mrak je prišel koncem mes. oktobra l. 1845. h g. misijonarju Pircu za pomočnika. Slušajmo zopet g. Pirea samega, ki nam opisuje kaj mikavno njegovo misijonsko delovanje v tem letu tako-le:

"Ko sem pretečeno zimo," piše Leopoldinski družbi 5. novembra 1845. l., "prijedel svoj 'Veliki katekizem' za tisk in so opravili verniki v treh večjih vaseh: L'Arbre Croche, La Croix in Middletownu velikonočno spoved, odpravi sem se na svoja misijonska odkisovanja — več nego 1300 milj hoda. Obiskal sem vse misijonske postaje, kakor tudi Šmarijo. Ker sem imel nad 2000 katoliških Indijancev oskrbovati, nisem zamogel porabiti mnogo časa za spreobračanje divjakov. Krstil sem jih to leto le 82.

Mnogo divjakov Otawskega rodu je po žganju tako spridenih, da je bilo čestokrat zaman moje prigovarjanje, naj sprejme sv. vero. Vendar pa sem bil — ni dolgo od te dobe — pričel neskončnega usmiljenja božjega. Imel sem dušno veselje, da je sprejel neko selo divjakov z 10 družinami z Akathingu 12 milj od tod, sv. vero. Dosihtob so vedno ostali trdovertarji vključno vsemu mojemu prigovarjanju, ker niso hoteli dati slovo pijančevanju. Neka nesreča pa je odprla oči tem revežem, da so sprevideali slabe nasledke pijančevanja. Ob slovesnosti, ki so jo obhajali malikom na čast, umoril je pijan Indijan svojega soseda. Po tem dogodku so sklenili vsi, da hočejo dati slovo pijančevanju ter sprejeti sv. krst. Glavar sam mi je prišel naznaniti ta sklep ter me prosil za sv. krst. Ohdrzal sem ga dotlej pri sebi, da sem ga dobro podučil v sv. veri in krstil." — O, naj bi v naši lepi domovini posnemali te divjake zlasti mladeniči, da bi se varovali pijančevanja in vse razuzdanosti, pa se utrjevali v dobrem po svetih zakramentih! Koliko umorov in pobijanja bi bilo manj! Koliko žalosti bi marsikdo prihranil sebi in drugim!

Poslal sem jim dobro podučena Indijanca, ki jih bode učil kršćanskega nauka. V kratkem pa bom šel sam tja, podučil jih temeljito in vse krstil.

Jeseni sem srečno preстал nevarno pršno bolezen in večkrat smrtno nevarnost na jezeru. Sedaj sem pa prav zdrav in zadovoljen med svojimi rudekožci. Do sedaj mi je šla čestokrat trda, ker sam nisem zamogel zadostiti vsem potrebam svojih obširnih misijonov. Sedaj pa me je razveselila božja previdnost z vrlim sodelovalcem, mojim rojakom Ig. Mrakom. Prišel je k meni pretečeni teden za pomočnika. Že na praznik vseh svetnikov je iz mojih spisov prav dobro pridigoval v indijanskem jeziku, ktere ga se prav marljivo uči. Ko bi jaz imel še nekaj tako nadepolnih pomagalec, o, koliko bi se storilo za sv. vero in zveščanje divjakov!

Nekaj let že si prizadevam za vso možjo, da bi popolnoma odvadil

svoje Indijance nestalnega življenja. Bivali so v slabih šotorih; tudi jih je mnogo po zimi zbolelo ter umrlo brez duhovne pomoči.

Sedaj pa se zbirajo po vaseh in si stavijo vedno nove hiše. Da bi imela naselbina trdno podlago, kupili so že lansko leto na moje posređevanje 2000 oravov zemlje od vlade. Tudi so sami obdelali veliko zemlje ter jo spremenili v rodovitno polje. Pretečeno poletje so postavili moji Indijanci s pomočjo dveh tesarjev jako potrebno lesoreznilo (žago), spomladi pa mislijo narediti tudi mlin. Sam pa menim ustanoviti sirotišnico, da preskrbim sirotam in revnim otrokom dobre vzgoje. Odrasla mladina pa se uči raznih rokodelstev in obrtnijskih vednosti.

V malo letih, upam, bodo bivali vsi Indijanci moje misijonske postaje v treh lepih vaseh ter se živeli ob poljedelstvu, živinoreji, obrtniji, pridelovanju sladkorja in ribstvu pod vodstvom svojih duhovnikov. Njih blagostanje bode gotovo dobro uplivalo na druge divjake tega rodu; tudi bode vlada z njimi vedno bolj zadovoljna."

V listu, ki ga je ob enem pisal dunajskemu knezoškofu, zahvali se za poslano podporo 100 gold. Svoto bode porabil za tiskovne stroške "Križevga pota" v indijanskem jeziku. Na zimo pa namerava sestaviti "Molitvenik" v tem jeziku. Tudi ta knjiga je jako potrebna. Šolo obiskujočih otrok ima nad 200, več nego 1000 kristjanov v njegovih misijonskih postajah zna brati. Do sedaj so pa le tri knjige g. Barage v tem jeziku. — To leto so Indijanci v njegovem misijonu bolj bolehalo, nego kdaj poprej. Vsi otroci in mnogo odraslih je imelo osepnice; veliko jih je tudi umrlo. Bilo je med Indijanci veliko tuge zavoljo tega; kajti neizrečeno ljubijo svoje otroke. Čestokrat žalujejo več let po njih. Marsikateri mati tudi umre od žalosti. Če tudi so Indijanci divjaki in vajeni vseh nezgod, vendar so njih čuti: posluš, okus, vid in dušna čutila za dve sto odstotkov boljši, nego belih; le meseni čuti do pohlepnosti je videti slabiji. Mladeniči in device ostanajo navadno nedolžni in čisti do zakona.

Svojemu zvestemu prijatelju in podporniku F. Šmidu v Šiški se zahvaljuje v listu (dne 16. novembra 1845. leta) za poslana kmetijska orodja, semena in več drugih rečij. — Pohvalno omenja "Novic," ki skrbe za poduk naroda v slovenskem jeziku in bi jih imel imeti v rokah vsak Slovenec.

Da je blagi mož storil toliko za oliko Indijancev, gre pripisovati tudi temu, da jih je učil sv. vero in drugih potrebnih vednostij v materinščini. Tudi divjaku dobro dă, slišati nauke v svojem jeziku. Le neki čudno omikani ljudje menijo, da tujščina lepše doni na ušesa!

Tudi naslednje leto nahajamo vrliga misijonarja še v L'Arbre Croche in po okolici delajočega.

"Tudi preteklo leto je Bog blagoslovil moje delo," piše 27. decembra 1846. leta Leopoldinski družbi. "Svojo misijonsko postajo sem pomnožil za 109 novokršćenih divjakov, ki so večinoma bili odrasli malikovalci. Tudi so moji Indijanci vrljo napredovali v verskih vednostih in v verskem življenju (nравnosti); pa tudi v poljedelstvu, obrtniji in omiki, tako da svoje predpostavljene popolnoma zadovoljujejo ter se morejo postaviti z belimi na jedpako stopinjo omike. Z veseljem zamorem poročati, da je malikovalstvo v državi Michiganski med Otawa-Indijanci zatrt; kajti ona pešćica divjakov, ki je po pijači spridena, da ne sprejme sv. vere, ne daruje več malikom, kar so pomrli žrtovniki.

Dolgo so mi nasprotovali trije veljavni glavarji. Najveljavnejšega med njimi, Sezanawingatwe po imenu pridobil sem bil za vero že pred štirimi leti. Njegovo kratko, pa vzgledno življenje je pripeljalo mnogo divjakov v naročje sv. cerkve. Drugi, Kimiwan, se je pijan ponesrečil na jezeru ter utonil. Tretji je umrl jeseni tri dni po sv. krstu z vsemi znamenji spokornega grešnika. Njegovo ime Tehwejtigo je slovelo nad petdeset let med Indijanci. Mnogo

truda in časa mi je prizadelo njegovo spreobrnjenje, ker ga je odvracala njegova zlobna žena od sv. vere. Vse sem poskusil — pa zastoj! Slednjič ga priporočim vernim v gorečo molitev, sam pa z živimi besedami opišem nebesa in pekel. Ker je sedaj na pragu večnosti, naj si izvoli sam, ali hoče slediti svojemu prvemu prijatelju ter v nebesa priti, ali pa deliti osodo nesrečnega Kimiwana in z njim vred obkrožati čas milosti. Po teh besedah je božja milost ganila njegovo srce, da mi s solzami v obeh podá tresočo roko, rekoč: "Moj oče, sedaj spoznam svojo krivico. Popolnoma se izročim Velikemu Duhu in tvojemu vodstvu. Moli za me, da mi odpusti Veliki Duh moje grehe in mi da svojo milost, da pridem v nebesa. Potem mi izroči polno vrečo malikov, da jih sežgem. Sela pa je poslal v svojo domovino, da poseka slednje malikom posvečeno drevo in je sežgá. Potem sem ga krstil in pripravil za smrt."

Ta zgleđ sem navedel v dokaz, kako težko je spreobrniti trdovertnega grešnika, ki se dolgo ustavlja milosti božji, in koliko moč ima molitev vernih kristjanov. Kako potrebna je torej ta duhovna pomoč nam nezmožnim misijonarjem!"

"Pretečeno poletje sem, kakor vsako leto, več nego 1000 milj hoda storil po svojih misijonskih postajah," piše 28. decembra 1846. leta Dunajskemu knezoškofu. "Neki dogodek pa me sili, da se bodem moral tudi v ostri zimi podati na pot."

Pred tremi tedni so se namreč pokazale hude nalezljive koze med Indijanci v Cheboiganu, Mich. Zavoljo te bolezni je velik strah med Indijanci. Koze so namreč najhujša kuga za Indijance, veliko nevarnejša nego belim. Kakor pripovedujejo, izmrle so cele občine, da, tudi rodovi rudekožcev na kozah. Izmed sto bolnikov ozdravi komaj eden ali dva. Ta bolezen ima veliko hujšo moč na telo Indijancev nego na telo belokožcev, kakor sem se prepričal sam. Ti reveži si pa v tej bolezni ne vedo pomagati niti svetovati. Izmed devet bolnikov sta v omenjenem kraju ozdravela le dva. Sedem jih je umrlo četrty dan. Vsem drugim Indijancev v vaseh Cheboiganu, L'Arbre Croche, La Croix in Middletownu sem sam stavil koze, ker je bil zdravnik v Mackinawu bolan. Drugega pa v tem viharinem zimskem času ni bilo mogoče dobiti, ker je 60 milj daleč. Izmed 900, katerim sem stavil koze, niso se prijelo dvema. Izmed 120 Indijancev, katerim je pred 15 ali 20 leti stavil koze zdravnik, niso se prijelo desetim. — To je dokaz, da je treba obnoviti stavljenje takim, ki so imeli že stavljenje koze. S tem se obvarujejo črnih nalezljivih koz.

Sedaj mislim obiskati še vse svoje misijonske postaje, da obvarujem svojih Indijancev s cepljenjem koz strašne kuge. Bog daj, da bi zamogel v tem mrzlem času, kot 60letni starček, pretrpeti trupalno popotovanje. Rad dam pa tudi svoje življenje za svoje ovčice. To pa še tem rajje, ker upam o tej priliki pridobiti še nekaj duš divjakov. Ono malo številu divjakov, ki še živé v mojih misijonskih postajah, zavrglo je navadne milosti. Le izvanredni dogodki in stiske ali pa izvanredno usmiljenje božje jih zamore pripeljati v hlev Kristusov. Zato moram paziti na takove prilike ter jih porabiti v njih dušni prid."

V dokaz tega omenja nekega trdovertnega rudekožca, hudega pijanca. Tabaso mu je bilo ime. V jednom dnevu je napravil in zapil v Mackinaw ves denar, kar ga je strzil za kožo in druge reči. Potem pa je stradal in hodil razcapan okoli. Ko je naš misijonar pred dvema letoma potoval v Detroit k škofu s parnikom, zapazi v jutro na barki tudi divjaka Tabasa, ki si je mél oči. Vprašal ga je, kaj ima tu opraviti in kam misli iti? Divjak pa mu odgovori, da je v pijanosti po noči prišel na to barko, misleč, da je kaka močno razsvitljena gostilna. Potem se je vlegel in zaspal. Nikjer ni videti v Mackinawa, niti zemlje suhe, sam ne vé, kje je. Misijonar mu pové, da je na poti po huronskem jezeru v Detroit, 370 milj daleč. Treba mu bode plačati semtertja osem dolarjev. Ker pa je divjak zapil ves svoj denar, ni imel ni novčica v žepu. Jel je obžalova-

ti svoje pijančevanje ter se z rokama ob glavo tepsti. Gospod Pirc je porabil to priliko ter mu z živimi besedami opisal nasledke pijanosti in neumnost malikovalstva in blažilne nasledke kršćanstva. In res, divjak poda misijonarju roko ter ga prosi, naj ga sprejme v sv. cerkev. Trdno mu obljubi, da nikdar več ne bode pil upijanjivih pijač ter prav po kršćansko živel. Ostal je tudi mož beseda. Gospod Pirc mu je preskrbel prostvo vožnjo in hrano. Tudi je nabral za ubožega divjaka pri usmiljenih potnikih precej denarja, da si je zamogel nakupiti v Detroit potrebne obleke in živeža za dalj časa. Četrty dan pa je že prišel nazaj k svoji obitelji, ki je zelo skrbela zanj. S svojimi se je sedaj pripravil za sv. krst. Učil se je prav marljivo resnie sv. vere, pa tudi branja in pisanja. Pozneje je marljivi misijonar pogostokrat njemu izročil poduk o nih divjakov, ki so se učili za sv. krst. Tudi je prvi pevec v cerkvi pri Velikem zatoku (Grand Travers). Postal je prav priden delavec, kupil si lepo hišo in polja in je vsem lep vzgled katoliškega kristjana. Tako zamore božja milost iz kamnja narediti otroke Abrahamove."

Koliko posestnikov in rokodelcev živi žalibog tudi med nami kakor ta divjak. Težko zaslužen denar in svoje imetje zapravljajo po krémah z igro in pijančevanjem. Svojo obitelj pa pusté v največji bedi ter jo pripravijo na beraško palico. Naj bi jednaki olikani rokodelci in kmeti, ki so kristjani, tudi tako možko dali slovo takemu življenju, kakor ta divjak. Jedna skušnja ga je zmordila! Med nami pa se le prerad uresniči pregovor: "Pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne." — Naj bi našel ta divjak po Slovenskem mnogo posnemovaleev!

Leta 1845. so prišli tudi vladni uradniki iz Washingtona v indijanska selišća gledat, kako in kaj se tam godi. Bili so pa jako osupnjeni, videč vso vas s čednimi hišicami, postavljenimi po vrsti in lepem redu, rudekožce pa mirno bivajoče s svojimi ženami po svojih hišicah. Niso se pa mogli načuditi raznim lepim izdelkom Indijancev. Gospodje pri vladi so namreč menili, da ni mogoče to, kar jim je gosp. misijonar Pirc poročal izmed Indijancev v Washingtonu. Gospod Pirc jih pelje tudi v lepo cerkvico, ki je bila sila prijazna. Amerikanski gospodje in njih gospe so bili tako razveseljeni, da so zahtevali posodic in so mu nametali veliko zlatov kot dar za ubožno indijansko srenjo.

Pirc in Baraga sta si zlasti prizadevala, da odvadita Indijance pijančevanja. Koliko da sta dosegla, spričuje nam ta-le dogodek: Brezvestni kupci pripeljejo ob neki priliki več žganja v Pirčev misijon med Indijance. Bili so pa novi verniki tako utrjeni v veri in treznosti, da se nihče ni hotel lotiti škodljive pijače.

Slušajmo še, kako spričevalo daje katoliškim misijonarjem newyorški uradnik Oertl: "Ako bi bila naša vlada v Washingtonu slušala dobre svete, ki so jih jej dajali gosp. Pirc, škof Baraga in drugi katoliški misijonarji med Indijanci, nikoli bi ne bili kaj slišali o Madokih in drugih Indijancih." Hoče reči, da bi Indijanci nikoli ne bili poskusili strašnih vojsk in morij proti belim, kar se je godilo okoli leta 1864.

Leta 1848. je imela misijonska postaja v L'Arbre Croche 1842 duš. Razun teh je moral g. Pirc oskrbovati še deset jako oddaljenih misijonskih postaj. To delo je presegalo moči šestdesetletnega moža. Zategadel prosi svojega škofa Lefevreja, naj razdeli misijonske postaje med njim in g. Ig. Mrakom, kar je škof tudi storil.

(Dalje prihodnjič.)

V slučaju vojne je boljše pro-jati municijo, kakor pa devati puško na ramo.

Boljšje je, da se poročiš s tako žensko ki rada mnogo govori, kakor pa s tako, ki vedno molči.

Ljubezen je podobna nalezljivi srčni bolezni, katera se prime deklet takrat, kadar se nahajajo na kakem plesu.

Človek brez prizadevanja in marljivosti je podoben testu brez kvasa.

NA PRODAJ JE DOBEŖIDOČA

GOSTILNA v sredini slovenske naselbine v Jolietu, Ill. Ta gostilna je oddaljena samo en blok od slovenske cerkve in je že več let na dobrem glasu ali zelo poznana. Natančna pojasnila daje lastnik:

JOS STUKEL, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

MARIJA SLUCA 2225 So. Wood St. Chicago, Ill. Telephone Canal 296 izkušena in s državnim dovoljenjem potrjena BABICA se uljudno priporoča slabim in hrvaškim ženam.

United Undertaking Co. POGREBNIKI Podjetje, s katerim se v svem tudi Slovenci. Na vogalu Union & D. St., Pueblo, Colo. Se priporoča Slovincem za blagohotno naklonjenost. 3.17.16

"CAS", edini slovenski mesecnik, kateri izhaja na 36 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo en dolar. Posamezne številke 25c. Naslov: "Cas", 2711 S. Millard Av., Chicago, Ill.

Stavbinsko in posojilno društvo "SLOVENSKI DOM" Chicago, Ill. Domače podjetje. Ustanovljeno in inkorporirano po zakonih države Illinois. Sprejema hranilne vloge in po sejuje denar na posestva in na delnice tega društva. Delnice se plačujejo po 25c na teden in vrednost vsake delnice naraste v teku 6 let in 4 mesecev na \$100.00 (sto) dolarjev. Rojaki! Poslužite se tega izbornega načina pri hranjevanju! Rojaki izven Chicago! — Pšite za pojasnila! Louis Duller, predsednik. Jos. Steblay, tajnik, 1840 W. 23. St. Frank Banich, blagajnik.

POSKUSITE

zaboj najboljšje pive

"OLD LAGER"

katero izdeluje

Citizens Brewing Co.,

v Joliet, Ill.

North Collins Street.

Both Phones: 272.

POZOR! Kadar se nahajate v gostilni,

3 polne pijače, 2 zdravilne.

zahtevajte vedno dobre, zdrave in pristne pijače, in to se A. Horwatove: Importirani Brinjevec, Slivovec, Tro-pinovec, Grenko Vino in Kranjski Grenec. Moja tvrda je prva i edina samostojna, ki importira Agave pijače in zelišča naravnost iz Kranjskega. Rojaki, zapomnite si, da je A. Horwatovo Grenko Vino pripravljeno in najboljšje kalifornijskega rudečega vina in iz najzdravljivejših selišć ter nadkriljuje vse druge pijače te vrste za slovenske zdrave. Ravno tako Kranjski Grenec. Posebej sli pijače slabo žganje, ne bo nikdar škodovalo, če denete polovico tega grenčoca vmes.

A. Horwat, 1827 W. 22. St., Chicago, Ill.

ŠE NIKDAR

niso bile avstrijske krone tako po ceni kakor sedaj. Poslužite se torej te ugodne prilike in se spominjajte svojecev v stari domovini s kakim denarnim zmeskom. Pošiljajte so jamčene.

Sedaj Vam pošljem K 100 samo za \$14.95

Tudi izdelujem vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršujem vse, v notarske streko spadajoče zadeve za Edružbene države in staro domovino.

Se Vam priporočam spoštovanjem

JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Z \$1.00

se otvori lahko pri nas

hranilno vlogo

katera se obrestuje 3% po

Joliet Trust & Savings Bank

114 N. Chicago Street JOLIET, ILL.

Ta banka je pod državnim nadzorstvom.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

— **Umrl** so v Ljubljani: Jernej Štrekelj, bivši delavec, 66 let. — Avgust Mendaš, sin železniškega sprevodnika, 18 mesecev. — Marija Ambroz, prodajalka kruha, 63 let. — Anton Benčina, pivovar, 48 let. — Ana Kure, poljska dnarica, 39 let. — Marija Lutman, posestnikova žena, 37 let. — Frančiška Trdin, postrežnica, 76 let. — Valentin Modic, mestni ubožec, 81 let. — Jožefa Knap, žena strojevodje, 35 let. — Marjan Ločnikar, sirota, 10 mesecev. — Marija Trojar, bolniška devica, 50 let. — Silva Mrhar, hči zasebnice, 10 dni. — Anton Podržaj, hlapec, 68 let. — Marija Šuštar, posestnica, 59 let. — Avgust Krasovec, občinski ubožec-hiralec, 22 let. — Josip Kranje, učitar-hiralec, 32 let. — Barbara Podržaj, vdova policijskega stražnika, 69 let. — Gregor Eržen, magistratni oficijant v pok., 76 let. — Terezija Zakrajšek, kovačeva vdova, 82 let. — Jernej Erzin, posestnik, 45 let. — Katarina Koželj, zasebnica, 82 let. — Fran Birtič, oskrbnikov sin, 18 mesecev. — Ana Zavrnčnik, delavčeva žena, 36 let. — Marija Studen, žena tovarniškega delavca, 43 let. — Pavlina Povž, delavčeva žena, 26 let. — Anton Dovč, tobačne tovarne delavec v pok., 65 let. — Dušan Brekič, pešec. — Ursula Kobau, žena okrajnega sluga, 76 let. — Matevž Trojar, hiralec, 27 let. — Abdula Haladčević, vodnik vojaških mul. — Ana Križman, zasebnica, 85 let. — Ivana Pipan, služkinja, 42 let. — Frančiška Jare, hči učitniškega paznika, 16 let. — Mar. Saitz, e. kr. poštarica in soproga davčnega nadupravitelja, 56 let. — Ernest Reme, hiralec, 27 let. — Fran Žibert, sin železniškega sprevodnika, 6 mesecev. — Jakob Bizjak, strežnik, 68 let.

Slava Slovencev! "Reichspost" je zadnje dni decembra l. l. pričela slavoslovje našemu narodu. Članek konča: Slovanski narod bodo morali imenovati med najboljšimi narci monarhije!

— **Naši junaki.** Po zadnjem izkazu odlikovanj v "Slovencu" z dne 24. decembra je dobil kranjski 7. lovski bataljon zopet 112 srebrnih I., 60 srebrnih II. vrste in 30 bronastih svetinj. Če se pomisli, da se sedaj zahteva za podelite velike srebrne svetinje takih činov, kakor lani za zlato, je kranjska lahko ponosna na svoje lovece. Že nad leto dni zasledujem odlikovanja pri posameznih krđeljih. Po mojem spominu, mora imeti 7. lovski bataljon že okrog 400 odlikovanj, med temi 6 zlatih. Če se računa, da ima pešpolk 4 in domobranski pešpolk 3 bataljone, bi tedaj moral imeti tak pešpolk 1600, oziroma 1200 odlikovanj, če bi se hotel meriti z lovci. Toliko pa jih nima noben polk. Kranjski Janezi imajo tudi že nad 1000 odlikovanj, med temi, mislim, 12 zlatih. Približno toliko zlatih ima tudi češki pešpolk št. 87, a ostalih svetinj sicer več. Nekako toliko kakor čejski pešpolk ima odlikovanj tudi celovski pešpolk št. 7. Kakor znano, služi pri tem polku tudi veliko Slovencev. Mariborski pešpolk št. 47 utegne imeti nekaj manj odlikovanj kakor Janezi. Lepo število odlikovanj imajo tudi 8. lovski bataljon (koroški), kjer služi veliko Slovencev in primorski 20. lovski bataljon, kjer služi tudi veliko število spodnještajerskih Slovencev. Tržaški pešpolk št. 97, kjer služijo tudi Notranjci, nekoliko zaostaja. Izmed domobr. pp. prednjači spodnještajerski 26. dom. pp., ki mu takoj sledi celovski 4. d. pp., kjer služi tudi mnogo Slovencev, med temi precej Kranjcev. Domobranske polka št. 27 in 5, ki nekaj zaostajata tudi pred vsemi Slovenci, sta dobila mnogo odlikovanj. Kakor že omenjeno, se lekos pri odlikovanjih zelo strogo postopa, zlasti pri zlatih. Zanimivo je, da so si Janezi letos priborili 10 do 11 "zlatih" in lovec 7. bat. vsaj 5, enako tudi 87. pp. večino "zlatih" šele letos. Z dejanji in odlikovanji Jugoslovani lahko pokažemo, da tvorimo jedro celokupne armade.

— **"Hej Slovani" prepovedano.** "Zeit" poroča, da je pra-

ška deželna sodnija prepovedala razširjevanje neperiodičnih tiskovin, v katerem je 37 znanih čeških pesmi. Med njimi je tudi znana "Hej Slovani."

— **Nemški uradni jezik.** Češki cesarski namestnik je vsem državnim uradom poslal odlok, da je uradni jezik državnih, političnih in policijskih oblasti v notranji službi in dopisovanju z drugimi oblastmi le nemški. Ravno sedaj so vojni dogodki pokazali kot potrebo v državnem interesu in ne pomenjajo nobenega zapostavljanja kakega drugega jezika. Namestnik zahteva, da se uradništva strogo drži teh predpisov; vsako kršitev naj se mu takoj naznani.

— **Kazensko zasledovanje "časnikarjev."** Iz Grada se poročajo: Vojno sodišče zasleduje radi zločina proti obrambni sili države uradnika "Srbobrana" v New Yorku, S. Dimitrijeviča, časnikarskega karikaturlista Ivana Jagra iz Minneapolisa, rojenega leta 1871. Namestnik na Kranjskem, in izdajatelj "Glasa Naroda" v New Yorku, Franška Sakserja, rojenega 1859. leta v Ljubljani, ameriškega podanika.

— **Letnika 1868 in 1869 pozvana 21. februarja pod orožje.** Z Dunaja se uradno poroča, da sta bila letnika 1868 in 1869 pozvana pod orožje 21. februarja 1916. Vojna uprava namerava ta dva letnika kakor letnike 1865, 1866 in 1867 zaposljevati v zahled in v etapnih prostorih.

— **Umrl je 8. januarja** v hiralnici sv. Jožefa na Radeckega cesti po daljšem hiranju Viljem Klimesch, sin tukajšnjega gimnazijskega profesorja v pok. in šolskega svetnika Mateja, v starosti 27 let.

— **Umrla je v Velesovem pri Kranju** v starosti 83 let gospa Marija Krulca, mati e. k. vadiškega učitelja v Ljubljani g. Ivana Krulca. — V Ljubljani sta umrla skladišni mojster južne železnice G. Alojzij Taškar, star 50 let, in e. k. poštarica v Kostanjevici gospa Marija Saitz, soproga e. kr. davkarja v pokoku g. Karola Saitza.

— **Umrla je občespoštovana** Ivana Malešič, vulgo Gorenjska Rusovka, pri Ribnici.

— **Smrtna kosa.** Na Križu pri Kamniku je umrl dne 21. januarja Janez Ocupek, posestnik in gostilničar. Rajni je bil več let župan občine Križ, predsednik krajnega šolskega sveta v Komendi, član okrajnega cestnega odbora kamniškega ter ud e. kr. okrajnega šolskega sveta v Kamniku. Pogreb se je vršil na farno pokopališče v Komendi. Naj počiva v miru! — Umrla je nenadoma v Novem mestu preblagorodna gospa Kortesa Valburga Claricini Dornpacher, 18 januarja ob 8. uri zjutraj.

— **Umrl je 10. januarja** v deželni bolnici Franc Žetko, posestnik iz Ložev pri Postojni, star 35 let. Zadnji čas je bil v zaporu, sedaj ga je rešila smrt vsega. Zapušča vdovo in pet otrok.

— **Umrla je v Ljubljani** po daljšem bolehanju gospodična Fini, hčerka Jakoba Zalaznika na Starem Trgu.

— **Umrl je v Rottenmannu** na Štajerskem učitelj in enol. prostovoljec g. Franc Sušnik iz Ljubljane. Pokopali so ga istotam v vojaškimi častmi. Nadebudni mladenič je dosegel še le starost 19 let. N. p. v. m. l.

— **Umrl je v Postojni** posestnik in gostilničar g. Pavel Jurca, star 56 let.

— **V Dragi, fara Sora, je umrl** dne 15. januarja, edini sin Antona Svobjška, Franček Svobjšak. Od začetka mobilizacije je booleh in bil zato oproščen vojne službe. Bil je izvrsten mladenič, blag in je z njim izgubila fara enega svojih najboljših sinov.

— **Umrla je dne 15. januarja** zjutraj gospa Marija Hafner, soproga g. Antona Hafnerja, mesarja in posestnika v Škofji Loki.

— **Umrl je v podporo, sedaj ji je še te** ga edinega kruta smrt oropala. Pokopan je bil 9. januarja z vsami častmi ter počiva na ondnotnem pokopališču. Bodi mu zemlja rahla! R. I. P. l.

— **Utonil je 66letni dninar Fr. Valencič** iz Ilirske Bistrice. Ko je šel ponoči v temi domov, je padel čez most v Bistrico in utonil. Potegnili so njegovo truplo iz vode pri Žnidaršičevi tovarni.

— **Samomor.** 65letni posestnik Fr. Terlep v Luži, občina Dobruniče, se je obesil v svoji kleti. Bil je slaboumen.

— **Umrl je dne 29. decembra** 1915 v e. in kr. vojaški bolnici v Knittelfeldu na zgor. Štajerskem Andrej Žnidaršič, posestnik in gostilničar v Šmarjeti na Kranjskem (Notranjskem) vsled bolezni, ki si jih je pridobil kot vojak e. in kr. sanit. oddelka na bojišču v Srbiji in v Galiciji v najboljši dobi v 25. letu starosti. Pokojnik je bil blaga duša. Vsled svojega mirnega in odkritega značaja je bil v vseh krogih zelo priljubljen in spoštovan. Bil je skrben oče, dober soproj, dobri sin pa tudi dobri katoličan. Zapušča soprogo in enega 1½ leta starega sinčka in mater. Bodi mu lahka štajerska zemljica.

— **Samomor v Judenburgu.** Iz Judenburga se poroča: Dne 12. januarja se je tu ustrelil vojak Fran Brezau, trgovec z usnjem v Litiji. Dva strela iz revolverja je oddal v zrak, tretjega si je nastavil na senece ter si prestrelil možgane. Mož je bil mirnega značaja ter spoštovan doma in pri vojakih. Kaj ga je gnalo v smrt, se ne ve.

— **Požar.** Pri Matevžu Kobalu na Vrhpolju je nastal požar, ki je uničil njegovo gospodarsko poslojpe in krmo in nekaj orodja. Škode je 900 kron.

— **Potovanje v vojnem ozemlju.** Potovanje v ozemlje sodnega okraja Kranjska gora (izvzemši Jesenice in Koroško Belo) v občini Srednja vas, Bohinjska Bistrica in Gorje, sodnega okraja Radvljica, kakor tudi v ves politični okraj tolimski, dalje iz tege ozemlja, se more tudi v lokalnem prometu in v daljšem prometu v ožjem vojnem ozemlju vršiti samo s potnimi dopustnicami vojske pošte 606. Za potovanje iz tege ozemlja more dati dovoljenje tudi etapno postajno ali kolodvorsko poveljstvo.

— **Nadškof dr. Sedej v Zatičini.** Prezviziški knez nadškof goriški ekselencja dr. Frančišek B. Sedej se je v novim letom stalno naselil v zatiškem samostanu, dokler traja vojna ob goriški meji.

— **Odlični obisk Postojne in nje** ne znamenite jame. Dne 24. januarja popoldne je obiskal mesto Postojno kakor tudi postojnsko jamo dunajski župan ekse. dr. Weisskirchner.

— **Iz notarske službe.** Pravosodni minister je premostil notarja Franca Jereba iz Radeč v Črnomelj. Notarji so postali notarski kandidati dr. Ivan Stojan v Senožečah, dr. Jožef Krevl v Cirknici, dr. Viljem Maurey v Logatcu, Ivan Kolenc v Kranjski gori in Franc Burger v Radečah.

— **Vdova rajnega kranjskega** deželnega predsednika Heina redovnica. Baronica Olga Hein, rojena grofica Apraxin, je vstopila v samostan "Tolaznica vernih duš — auxilialricies" v Marienburgu na Nizozemskem. Njeno samostansko ime je Marija Olga Hein.

— **Narashanje hranilnih vlog v** Avstriji. Od leta 1885. do 1889. so hranilne vloge v Avstriji narastle vsako leto povprečno za 110 milijonov kron, od 1900. do 1914. leta pa za 225 milijonov kron.

— **Nedeljski počitek v trgo**vinah. Kakor razglasa deželna vlada, je odslej dopuščen ob nedeljah obrat vseh trgovinskih obrti samo od 8. do 11. ure dopoldne.

— **Koliko žita se sme porabiti** na kmetih. Ministrska naredba z dne 15. januarja pravi: Podjetniki kmetijskih obratov morejo zase in svojece v njihovem gospodarstvu, kakor tudi za delavce in nastavljenice, katerih gre prosta hrana ali krušno žito ali mleviski izdelki kot plačilo, od zasejenih zalog žita in moke porabiti množino, ki za eno osebo dnevno ne presega 300 g žita ali iz te množine žita izdelano moko. Ze osebe, ki težko delajo, če tudi spadajo med zgorajšnje osebe, se določi dnevna množina ali 300 g moke ali 366 g žita.

— **Padel je za domovino rez.** praporščak v drag. polku št. 4. Karol vitez pl. Savinshegg iz Karčevine pri Mariboru.

— **Slovenske žrtve za domovi**no. Dne 28. decembra 1915 je podlegel ranam v Komnu slovenski junak Franc Cvetko, doma pri Sv. Urbanu v Slov. gor. Imenovani je bil tudi odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste. — Na laškem bojišču je padel dne 28. dec. 1915 Franc Ferenc, doma iz Trotkove na Štajerskem, ko je ravno pisal dopisnico svoji ženi. — Na laškem bojišču sta padla J. Ferline in Kr. Krebs, oba iz Selnice od Muri. — Leopold Kranje, sin Jan. Kranjea iz Jablane, je padel kot pogumen junak, zadet od krogle, dne 17. decembra 1915 zvečer. — Alojzij Paulovič, sin obče spoštovanega župana Ivana Paulovič v Armeškem pri Radhemburgu, je padel v evetju mladosti, star komaj 20 let, dne 15. marca 1915. — Vsled bolezni, zadobljene na severnem bojišču, je umrl pešec 17. pp. Valentin Pivec, doma pri Mariji Snežni. — Poroča se, da je sv. Uršule dan italijanska granata ubila tri naše moze: Janeza Repnika iz Šmartina, Janeza Župina iz Poženka in Mihaela Rehbbergerja iz Zgornjega Brnika.

— **Slovenski fantje na Lovčenu.** Zavzetja Lovčena se je udeležilo tudi mnogo slovenskih vojakov. Kakor se poroča, sta bila med njimi tudi Franc Jenčič, računski podčastnik iz Loke pri Zidanem mostu, in Franc Troham iz Trbovelj.

— **Uvarl je v Mariboru tamkajšn**ji mesni župnik pri Sv. Magdaleni Simon Gabere v 78. letu svoje starosti. Zadela ga je kap.

— **Umrl je v Mariboru** po daljši bolezni veleč. gospod stolni kanonik Jernej Voh. Rajni kanonik je bil rojen 24. avgusta 1844 v Št. Ilju pri Velenju, v mašnika bil posvečen 1. septembra 1867, stolnim kanonikom pa je bil imenovan 10. decembra 1901. S pokojnikom je izgubila lavatinska škofija vzornega duhovca, vsestransko do pozne starosti neumorno delavnega, z besedo in peresom. Prezaslužnemu pokojniku najblajši spomin!

— **Umrl je v Studencu** pri Mariboru umirovljeni vlakovodja F. Anderle. — V Kamnici pri Mariboru je umrla posestnica Alojzija Pečar, soproga kovaškega mojmojstra.

— **Umrla je v Gradu** 18 let stara gospodična Ema Gregorčič, hčerka hišnega posestnika in ključavničarskega mojstra Valentina Gregorčiča.

— **Umrl je v Gradu** bivši pristanski poveljnik v Pulju, admiral v p. tajni svetnik Franc baron plem. Minutillo, star 77 let.

— **Umrl je v Gradu** nadoficial južne železnice Milost Ivan, star 39 let.

— **Umrl je pri Svetinjah** blizu Ormoža vpokojeni major 47. pešpolka Lovro Janček, star 75 let.

— **Umrla je v Št. Juriju** ob južni železnici nadučitelj v pok. g. Anton Stres.

— **Smrtna kosa.** V Št. Lovrencu v Slov. goricah so dne 28. decembra pokopali Radeckijevega

— **Umrl je v Št. Juriju** ob južni železnici posestnik in gostilničar g. Rudolf Dobovišek.

— **Mrtvega so našli 12. januar**ja 66letnega posestnika Martina Prašnikarja iz Buč, občina Šmartin. Ležal je v svoji spalnici na tleh popolnoma oblečen. Najbrže je podlegel srčni kapi.

— **Vojskovodja Borojevič** častni občan obmejne občine. Občinski odbor občine Selnica ob Muri je v svoji seji dne 16. jan. imenoval generala Borojeviča za svojega častnega občana.

PRIMORSKO.

— **Umrl so v Trstu:** Kolarič Ana, 59 let. — Bitene Jožef, 48 let. — Stefančič Ivanka, 33 let. — Vičič Viljem, 45 let. — Klun Angela, 37 let. — Marinkovič Jožef, 69 let. — V bolnišnici: Živolič Mateja, 39 let. — Rajčič Helena, 61 let. — Palese Peter, 13 let. — Basiliseo Paškva, 60 let. — Škerl Neža, 57 let. — Milirnovič Jožef 68 let. — Kapun Eva, 3 leta.

— **Nagla smrt.** 70 letna Terezija Jermol, stanujoča v Trstu, ulica del Fin št. 8, je v nedeljo, dne 23. januarja nagloma umrla za srčno kapjo. Zdravnik rešilne postaje je opravil le še svoj uradni del naloge, ugotovivši nastop smrti.

— **Umrl je v Trstu** e. kr. poštni ekspedijent v pokoku g. Franc Petrič, star 77 let.

— **Nagla smrt.** V Solkanu je umrla vsled granate gospodinja Grbec. Bila je blaga žena. Bog ji daj večni mir!

— **Smrtna kosa.** Col pri Vipavi. Dne 12. januarja umrl je v Orešju št. 3 Janez Česnik star v 76. letu svoje starosti. Bil je mož plemenitega značaja, priden, delaven, skrben oče svoji družini, krepak po telesu in umu. Sveti mu večna luč!

— **Umrl je v celovski vojaški** bolnici saper Jožef Slejko iz Gorice, star 40 let.

— **Umrl je Ivan Ukmar,** gostilničar in mesar v Dutovljah.

— **V Sežani je umrla** gospa Marija vdova Bekar (Francinka), v starosti 76 let.

— **Umrl je v ruskem vojnem** ujetništvu rezervni četovodja 27. dom. polka, gostilničar in trgovec Andrej Manfreda, doma iz Kobarida. — V Nabrežini je umrl prostovoljec Ancij Japelj, star 17 let.

— **Umrl je v Gradcu** 18 let stara gospodična Ema Gregorčič, hčerka hišnega posestnika in ključavničarskega mojstra Valentina Gregorčiča.

— **Umrl je v Gradu** bivši pristanski poveljnik v Pulju, admiral v p. tajni svetnik Franc baron plem. Minutillo, star 77 let.

— **Umrl je v Gradu** nadoficial južne železnice Milost Ivan, star 39 let.

— **Umrl je pri Svetinjah** blizu Ormoža vpokojeni major 47. pešpolka Lovro Janček, star 75 let.

— **Umrla je v Št. Juriju** ob južni železnici nadučitelj v pok. g. Anton Stres.

— **Smrtna kosa.** V Št. Lovrencu v Slov. goricah so dne 28. decembra pokopali Radeckijevega

prav so bili maloštevilni gasileci brez moči proti požaru. Prišlo je na pomoč tudi vojaštvo, a rešiti ni bilo mogoče ničesar več. Ko je požar toliko ponehal, da so se mogli približati hiši, so vdrl v vanjo skozi okna. V hiši ni bilo nikogar, postelje in omare, sploh vse pohištvo ožgano in razmetano. Vse je mislilo, da so se domači kam rešili. Ko so pa proti jutru, ko je požar že ponehal, vdrli v zaprto klet, so našli ondi gospodinjico z šestimi otroki mrtvo na kupu krompirja, vse zadušene po dimu požarja. Rešiti so se hoteli pred roparji, ti pa so jim hišo nad glavo zažgali! Vsa družina mrtva, vse gospodarstvo uničeno, mož pa pri vojakih.

— **V šibeniku** v Dalmaciji je sedaj prebivalstva 15.600, ne v številni vojaštva. Ljudsko štetje 1910. je bilo pokazalo prebivalstva okoli 13.000. Karte za moko in kruh je dobilo pred 14 dnevi 14.500 oseb, pa je precej ljudi, ki ne segajo po kartah, ker imajo sami dosti moke.

— **Pivo so točili** predrago nekateri gostilničarji na Opčinah, in sicer po 80 vinarjev liter namesto po 72. Dreherjevo pivo stane na mestu na Opčinah po 47 v., plzensko po 58. Pri razpravi v Trstu so se gostilničarji izgovarjali na razne troške. Obsojeni so po 2 do 4 dni zapora z globo 70 oziroma 200 do 300 kron globe. Priglašen je vsklic.

— **Zakopani zakladi.** Gorica, 21. jan. Današnji dan je potekel mirno brez italijanskih granat. Sedaj pa nekaj o "zakopanih zakladih". Trgovka J. P. iz Pevme pri Gorici je pred svojim begom zakopala v hlevu lonec z denarjem; bilo je več tisoč kron. Preživela je več mesecev na Kranjskem, nato pa prosila dovoljenja, da bi smela iti pogledat domov. Dovoljenje je dobila in prišla v Pevmo. Hotela je izkopati svoj denar; toda kopala je zaman — lonec z zakladom ni bilo več. Jokala je in jokala, a pomagalo ni nič. Ob denar je. — Nič boljše se ni godilo neki družini v Štandrežu, ki je zakopala vse svoje premožnine v zemljo. Sedaj so prišli z vozom po svoje stvari, a ko so jih izkopali, so našli vse segnito in trohnelo. Ne zakopavajte svojih zakladov!

— **Ispremembe poštne okrajev.** Vasi in selišča: Bača pri Modreji, Grapa, Hotešk, Idrija pri Bači, Ledine, Pleče, Pri Trušerju in Stopič, ki so spadale doslej k e. kr. poštному uradu Sv. Lucija ob S., spadajo odsihmal v dostavljeni okraj poštne urada Slap ob Idriji; vasi: Diviziči, Kravarica, Marčana, Pineziči, Suriči in Stanečja Cenceroviči, ki so spadale doslej k poštному uradu Marčana, spadajo doslej v dostavljeni okraj poštne urada v Vodnjanu.

— **Mađarski kurz** prične po inicijativni tržškega g. namestnika v Trstu v kratkem s poukom. Vpisanih je že precejšnje število frekventantov.

— **Zader brez mesa.** Glavno mesto Dalmacije že nekaj časa ni videlo — me.a. Prebivalstvo uživa polenovko.

— **Razpničeno društvo.** Namestništvo je razpustilo hrvatsko društvo "Novo napredno kolo" v Makarski.

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

K 100 velja sedaj samo \$14.50, K 1000 samo \$142.00 s poštino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VAŠKI POHAJAČ.

Povest. - Spisal Podgoričan.

"Ha, ha, Ambrožu je starec zapisal vse, a ne meni, svojemu prvorojencu, čegar je po božji in človeški pravici. Da bi ga zlodej!" raztogoti se Jerom.

"Ne proklinjaj očeta!" ustavi ga brat. "Očetova volja je bila, da sem jaz gospodar. Toda tudi tebi se ne bode godilo slabo; jesti bodeš imel dovolj in raztrgan ne bodeš hodil."

"Tako bode!" pritrdita moža.

"Ne bode! Nikdar! Jaz naj živim od miloščne svojega brata? Jaz, najstarejši sin svojega očeta! Ha, ha, zmotil se je stari vrag. Uničiti me ni mogel sam, a mislil je, da me sestrada brat in spravi s sveta."

"Jerom, ali se ne bojiš Boga?" vikne mati solzna.

"Ali se ga drugi bojite? Ali nisem tudi jaz človek, pa me vendar črtite in preganjate kakor psa?"

"Ne razgrajaj sedaj! Poslušaj, in če nisi zadovoljen, pritoži se! Ljube, beri!" veli Obločan.

"Jerom, lahko si zadovoljen," pravi stara teta.

Ljube čita dalje, Jerom pa skrta z zobmi in na tihem kolne. Brat Ambrož se je smehljal zadovoljno, in tudi sestra je bila vesela, saj ji je bila zapisana precejšna dota.

Ko Ljube konča in pričr potrdita oporoko, zakrohota se Jerom blazno in vzklizne:

"Danes se veselite vi, a potem se bode m jaz. Vse bode moje, vse, in potem vas poženem po svetu, kakor me hočete vi sedaj. Slepšariti me s stari lažnivcem vred, toda vem, kje je pravica, in tudi vem, da sem jaz najstarejši."

"Ne razgrajaj! Pij in molči!" raztogoti se brat.

"Jerom, bodi pameten," pravi mati in se mu bliža.

"Proč! Sedaj tudi vas ne poznam. Vsi ste združili proti meni in bi me radi uničili. Toda ne bode me nikdar, a pomnil me bode vse! Moja je hiša, in skoro vas z bičem spokam iz nje! Pijte, saj pijete zadnjič v tej hiši!"

Po teh besedah se obrne in gre urno iz hiše.

Mati sklenc roke in vzdihne bridko:

"O Bog, odpusti mu in privedi ga na pravo pot!"

Sosedstvo in sorodstvo je bilo nekaj časa osuplo, a kmalu se govorica razvije živahno. Obravnava oporoko in ugubljuje, kaj počne sedaj Jerom, ali se bode upiral očetovi volji, ali pa se udal. Sodili so pa, da je ne more ovrčati. Pijo in jedo, dokler je bilo vina in jedi, a potem se razido, in le malokateri se spomni več rajnega Trznarja, kateremu v spomin so jedli in pili.

IV.

Jerom je bežal po polju. Glasno je govoril sam s seboj, stiskal pesti, proklinjal je pokojnega očeta in se grozil bratu in vsemu svetu. Prepričan je bil iznova, da ga lastni ljudje ne marajo, da ga hočejo spraviti s sveta. Toda Jerom je hotel živeti in uživati.

Ves vznosen prispe v Pusto Drago k Čamplju. V prsih so mu divjale vzbujene strasti, katere je hotel pomiriti; poznal pa ni boljšega tolažila razbrzdanim strastem, kakor omamljivo pijačo.

"Daj vina!" zapove Čamplju, ko stopi v hišo.

"Lej ga! Saj se ti ne mudi tako. Prevroči si še."

"Prinesi brž, pravim; ako ne, razbijem ti vse!"

"Ej no, sedi, saj ne goriš! Kaj nisi danes še nič pil? Kaj nisi imeli osmine? Zdi se mi, da sem slišal davi neko zvonjenje."

"Imeli smo osmino, toda jaz nisem pil nič. Pojdi po pijačo!"

"Ej no, ohladi se vsaj!" pravi Čampelj lokavo in se mu vsede nasproti. "No, kako je?"

"Kaj te zopet skrbi, duša odirska?"

"Nič, kaj bi me skrbelo! Saj to je vse jednako. Mislil sem, da si boljše volje in sem te hotel vprašati, kako je z oporoko, ali si —"

"Prevarali so me," razardi se Jerom. "Reči, Čampelj, ali je to prav, ali ni: jaz sem najstarejši, pa je ta zlodej, ki —"

"Prepisal vse na Ambroža. Da bi ga!"

"Tebi ničesar?" začudi se Čampelj.

"Ničesar! Pa čakaj, vrag, vide-li bode mo, čegavo je vse! Jaz naj beračim pri svojem bratu? Nikdar!"

"Koliko ti je pa vendar zapisal stari?"

"Koliko? Ničesar! Samo jesti do smrti."

"Malo je."

"Reči rajši, to ni nič! Prinesi! Sedaj si že zvedel, kar si hotel."

Krčmar se pa zareži zlobno in si zločno podpre glavo.

"Nimam, Jerom, nimam vina."

"Ti nimaš vina?" reče Jerom in pogleda ostro, kakor bi mu hotel pregledati dušo. "Zakaj visi smreka od strehe? Reči rajši, da mi ne daš vina."

"Hi, hi, hi, Jerom, ti si pa tič! Hotel sem reči, vina nimam —"

vina ne točim na upanje nikomur in tudi tebi ne. Pameten si in veš, da se nimam na kaj zanesti. In če bi jaz točil na upanje —"

"Kdo pa zahteva na upanje? Zemlje reš nimam, a denarja imam več, kakor mi ga je treba za pijačo."

"Denar imaš? Pokaži! Plačaj naprej!" pravi krčmar nezaprno. Jerom zaškrta ježno z zobmi in vrže polni možnjček na mizo.

"Prinesi ga bokal!" rekoč položi predenj nekaj denarja.

"O, to pa, to, Jerom, vina pa, kolikor hočeš!" pravi Čampelj vesel in željevo pogleduje možnjček, preudarjajoč, koliko je v njem denarja, in koliko vina bi smel dati Jeromu brez izgube.

"Ti grda pijavka, če te vrag ne bode trgat, tudi nikogar ne bode!" zagrozi se Jerom, ko odide krčmar v klet.

Jerom pije v dolgih požirkih rdečega bovineca. Nasloni se na mizo in premišlja, kaj bi storil. In čimbolj je premišljeval, tembolj je plantelo sovraštvo v njem, da je klet in se rotul.

"Sedaj bodeš pa moral beračiti, ker nečeš delati," povzame čez nekaj časa krčmar.

"Kaj praviš? Jaz naj beračim? Ti to meni praviš, ti, umazani slepar, ki vodo za vino prodajaš?"

"Moral bodeš, ali se pa za kak grm zlekni in strada, dokler ne pogineš!" zavrne krčmar, katerega za Jeromove besede niso nič razdražilo.

"Meni ne bode treba beračiti, niti stradati, zakaj vse bode še moje."

"Kdo ti bode dal, hi hi hi? Kaj meniš, da je brat na glavo padel?"

"Dal mi bode, dal sam, ali pa ubijem njega in vse, potem bode vse moje."

"Ti prideš še na vlisice. Obesijo te tako resnično, kakor resnično sedaj bovinecna piješ. Jaz ti pravim, ne ubijaj, ako hočeš še travo tlačiti, ako nečeš na vrvi viseti med zemljo in nebom, hihih! Še meni bi bilo žal po tebi."

"Ubijem ga, če drugače ne dohim hiše."

"Ne ubijaj, pravim ti! Ti ne veš, kaj je to. Išči si drugje pravice, ne delaj si je sam!"

"Kje? Kje se dobi pravica? Kako?"

"Jerom, pameten bodi in tiho, pa oporoko ovrzi!" pravi skrivnostno in se ozre okoli sebe, da bi ga kdo ne čul. To je bila pa sama zvižgača, saj je vedel, da nima kdo poslušati, ker žena je bila daleč na njivi. Hotel si je s tem pridobiti Jeroma, da bi ga še bolj izžle.

"Kaj si delal?"

"Oporoko ovrzi!"

"Ovrzi, ovrzi! Kaj pa je to?"

"Lej ga! Kaj ni ne veš? Kakšen križ imam s teboj, pa se še jezliš nad menoj! Ti pa nisi previden in ne poznaš svojega prijatelja. Poslušaj! Ti pojdi prihodnji točni dan v sodišče pred sodnika in mu vse razodeni. Povej, da si ti najstarejši in nisi zadovoljen s tako oporoko. Reči, da hočeš imeti hišo in posestvo, kakor ti gre po postavi, in zahtevaj, da se ta oporoka ovrže in druga naredi."

"Ali bi kaj pomagalo?"

"Seveda bode to pomagalo, če ti pravim. Sodnik je moder mož, ki dela vse po postavi in pravici. On bode tako naredil, kakor bo deš hotel."

Pred košarno.

Narednik (ježno): Hej, rekrut Coklar tam v zadnji vrsti! Ali ne morete bolj hitro teči? Kaj mislite, da bo vojna zaradi vas, trpela še čez zimo?

(Dalje prihodnjič.)

Zvezda upanja iznova zablišči Jeromu.

"Pij, prijatelj, pij!" rekoč mu ponudi polni kozarec, katerega izprazni Čampelj smehljaje.

"Toda ne smeš izdati, da sem ti jaz svetoval!"

"Ne boj se! Tega nihče ne zve. Pijmo, saj pridejo še lepši dnevi, ko bode denarja v izobilju!"

"Ali hočeš še piti?"

"Kajpak! Le nosi in pij, pij, pij!"

In pil je Jerom, pil po navadi, da je vselej v duško izpraznil kozarec. Pil je tudi Čampelj, navahano se smehljajoč, ker ga je tolažila vest, da pije plačano vino, da ne pije sebi v škodo. Vino je kmalu pokazalo svojo moč. Jerom je najprvo hripavo krožil staro krajinsko popevko, nato je divjal od jeze in preklinjal svojega pokojnega očeta, preklinjal ves svet, grozil se materi in bratu, nazival je sladko se mu smehljajočega Čamplja jedinega prijatelja in brata ter ga objemal strastno. Ta pa je pridno nosil na mizo, in bil, kakaj bilo bi vendar nespametno, ko bi se ne okoristil pri taki priliki.

Doma je pa jokala mati in prosila sina Ambroža, naj je usmiljen z bolnim bratom, naj mu prizanaša, ker dostikrat ne ve, kaj počne.

"Hudoben je tako," odgovarjal ji je sin. "Delati neče, potuhnul se je, ker se mu tako boljše godi. Pohajkuje brez dela, pa ima vendar vsega zadosti. Delati bode moral."

Njegova duša je bila navezana na denar in posvetno blago. Že od nekdanj je mrzil brata, ker ni hotel delati in se truditi, ampak je samo jedel in pil in lahkomišlo tratil denar. Toda dokler je živ el oče, ni si upal očitno oporekati, ker je vedel, da ga ima oče rad. Sedaj je postal po očetovi smrti sam gospodar in je takoj pokazal, da se bode pri Trznarju živelo odslej drugače, da bode moral vsakdo delati, kdor bode hotel jesti. Nevoljen je bil na očeta, da je Jeromu zapisal živč do smrti in obleko in še nekaj denarja po vrhu, pa zaradi tega si je vest potolažil, češ, saj bode vendar tako, kakor bodem sam hotel, oče mi ne more več ukazovati.

"Jesti bodeš moral dajati, obleko tudi, da ne bode hodil nag in pa včasih — saj veš, kaj je dejal oče — nekoliko denarja, kadar bode pijače potreben."

"Saj pravim, zaslužiti si bode moral vse. Za žejnega je pa tudi voda dobra."

Tako je dejal brat Jeromov, in te besede so globoko užalile ljubeče materino sree. Izprevidela je, da se bode njenemu prvorojencu godilo slabo, ako bode živel samo ob bratovi milosti. Sama mu bode dajala, kolikor bode mogla, toda kaj bode ž njim po njeni smrti? — Njeni duši se razprostrel žalostna slika, ki ji je težila duha, kakor mora. Nikakor ni odnehala opominjati svojega sina, naj se spominja očetovih besed, naj se drži oporoke, naj je usmiljen z blaznim bratom.

Tako je preteklo kakih štiri-najst dni brez posebnih izprememb. Le dež je bil nekoliko zmočil zemljo in očistil zrak, da so se okrepčali ljudje in živanja, ter je poglano rastlinstvo krepkeje. Jerom je bil pa še manj doma. Pohajal je okoli in ljudje so kazali za njim rekoč: "Pohajaj! Glejte ga, kako blazni!"

Malo jih je bilo, katerim bi se bil smilil in bi ga bili zagovarjali. Vesel je bil, ker je bil pri sodniku opravil dobro. Večkrat se je sedaj glasno smejal, ko je pomislil, da bode skoraj rodna hiša in vse njegovo, kar so mu hoteli zlobni ljudje ukrasti. Često je prišel na Kotarjev vrt in pravil Nani, da se kmalu oženi.

Nana mu ni odgovarjala, nasmehovala se je bridko in pomilovala nesrečnega sovaščana. Bolelo jo je, ko je poslušala zlobne zize, ki so se zadirali vanj, bolelo jo je posmehovanje mladine, ki se je izpodtikala obenj. In vabila ga je, naj le pride, kadar bode lačen, da se bode že dobilo za želodec to ali ono, ker je čula, da ga brat gleda nevoljno.

VELIKA RAZLIKA.

Dve stvari sta mogoče enaki, če jih zunanje pogledamo, a je pri tem veliko razločka med njima. Vzemimo n. pr. dvojevrstna zdravila, ktera sta oba pripravljena za pomoč prebave in oba svojo nalogo izvršujeta, a učinkovanje enega je bolj počasno in zvezano z bolečinami in trpljenjem, nakar drugo zdravilo svojo nalogo izvršuje v kratkem času in brez bolečin ali trpljenja. Eno zdravilo vam oslabi telo, drugo ga pa podkrepi. To je razlika med drugimi zdravili in Trinerjevim ameriškim grenkim zdravilnim vinom, ktero vam ne samo izčisti telo, ampak ga ob enem tudi utrdi, kakor tudi ozdravi mnogo žledodnih boleznij in pa v drobu, kakor: nervoznost in slabo kri. Cena \$1.00. Dobiva se v lekarnah: Joseph Triner, izdelovalec. 1333-1339. So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Ni vam potrebno bolehati, ker Trinerjev Liment vas hitro ozdravi. Poskusite ga za revmatizem, nevrogižo, oteklino, otrpljenje, povzročeno vsled prehlajenja. Cena 25 in 50 centov s poštnino vred 35 in 60 centov.

NA PRODAJ.

Zadnji dve parceli po 20 akrov zemlje ktere so oddaljene samo dve milj od dobrega trgovskega mesta Hilliard, Florida, kjer so dve železnice, dober trg in najboljša zemlja za sladkorni trs, krompir, koruzo in vrtno pridelke, vsakovrstno sočivje, posebno pa za "Pecan" orehe oddaljeno samo 19 milj od dobro znanega mesta Jacksonville. Tukaj ni mrzlice, povodnji in podnebje je tu mlo. Oglasite se, ali pišite na: Joseph Lepša, 108 So. La Salle St. Room 810. Chicago, Ill.

Da nam bode mogoče neko zapuščino urediti, moramo prodati 270 akrov zemlje, to je: ena farma 160 akrov, in druga 110 akrov ena zraven druge, s poslopji vred. Ena je na polovico že obdelana, ostanek zemljišča je pašnik in hosta. Samo 4 milje od okrajnega sedeža Brookhaven, Mississippi. Prodali bodemo isto po zelo nizki ceni. Tukaj ni mrzlice in ne povodnji in zemlja je najboljša za vsakovrstne pridelke. Oglasite se, ali pišite na: Joseph Lepša, Room 810. 108 So La Salle St. Chicago, Ill.

Jaz imam veliko dobrih in obdelanih kmetij v sredini države Michigan. Imam tudi dosti še neobdelane zemlje po nizkih cenah, imam tudi nekoliko obdelanih kmetij za zamenjavo za posestva v mestu Chicago. Oglasite se pri ali pišite na: Joseph Lepša, 108 So La Salle St. Room 810 Chicago, Ill.

Moram prodati za vsako ceno 480 akrov dobre in rodovitne zemlje v državi Michigan, v dobro naseljeni Slovanski naselbini. Isto moram prodati zavoljo smrti lastnika. Zemlja se lahko razdeli li na parcele po 80 akrov. Oglasite se, ali pišite na: Joseph Lepša, Room 810. — 108 So. La Salle St. Chicago, Ill.

Na prodaj: Po zelo nizki ceni je najboljša zemlja v Zgornjem Wisconsinu blizu mest. Železnica, in dobrih trgov; izplačila zelo ugodna. Oglasite se ali pišite na: Joseph Lepša, 108 So. La Salle St. Room 810. Chicago, Ill.

Za natančna pojasnila pri prodaji vseh gori navedenih zemljišč se lahko obrnete tudi na našega slovenskega zastopnika: Martin Laurich. 1900. W. 22. Place, Chicago, Ill.

MOHORJEVE KNJIGE

Imam v zalogi

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

\$500.00 nagrade!

Ako mi kdo temeljito, ali sodnjakim potom dokaže, da imam jaz v svoji zbirki na nepošten način pridobljen rokopis kakega rojaka, plačam \$500.00 (PETSTO DOLARJEV) nagrade. To nagrado dam za kakor stvar, ki ne žali našega verskega ali narodnega čuta. Omenjam pa, da se ne bom pri tem oziral na kake morebitne tozadavne častnikarske izjave in napade. Za taka dokazila gori razpisana nagrada ne velja.

Kar imam jaz, sem že dal in bom še dal v javnost vkljub raznim napadom; to pa dajem ne iz kakega dobička, ali slavohtlepnosti, temuč v počast onim možem, ki so svojevčasno mirno delovali v Ameriki, — in še delujejo za vero in naš narod.

Torej možakarji, ki se toliko za to stvar in za mene zanimate, — stopite sedaj na noge! Dajte le brez skrbi vse rokopise, katerih kdo kaj hrani v javnost. Objavite jih s tajnim, ali pravim imenom!

Pri tem se vam ni potreba ničesar bati od strani onih, ki imajo res besedo in izključno lastniško pravico pri rokopisih; za to vam jaz posebej in osebno jamčim.

M. Pogorelec.

Zanimive slike

se bodejo predstavljale v "ROYAL" GLEDALIŠČU

na 1820 W. 22 Street, Chicago, Ill.

V nedeljo dne 5. marca t. l. bode predstava "Annette Kellerman v igri "Popolna žena" in Neptun-ova, ali pomorskega boga hči. Igra je v sedmih dejanjih s krasnimi prizori. Ta sliva je bila predstavljena že pred več kot 2,000.000 gledalci v mestu Chicago.

Druga slika.

Kristusovo trpljenje.

Se bode predstavljala v nedeljo dne 19. marca v sedmih dejanjih ter v krasno barvnih slikah. O tej sliki nam ni potrebno posebej razlagati ker je že vsakemu dobroznana. Upamo torej, da si bode to zgodovinsko znano sliko naše slovensko občinstvo v obilnem številu ogledalo, osobito ker je vstopnina zelo nizka.

Vstopnina znaša za popoldne za otroke 5c za odrasle 10c. Zvečer za vse enako po 10c vsak sedež.

Imam v zalogi

MOHORJEVE KNJIGE

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA

z leto 1916

Zdaj pošljemo v staro domovino

Danes pošljemo v staro domovino 5K za . . . \$.90

10 " . . . 1.60

15 " . . . 2.25

20 " . . . 3.05

25 " . . . 3.80

35 " . . . 5.40

50 " . . . 8.70

75 " . . . 11.05

100K za . . . \$1.50

150 " . . . 2.175

200 " . . . 2.900

300 " . . . 3.525

400 " . . . 4.150

500 " . . . 4.775

600 " . . . 5.400

700 " . . . 6.025

800 " . . . 6.650

900 " . . . 7.275

1000 " . . . 7.900

1100 " . . . 8.525

1200 " . . . 9.150

1300 " . . . 9.775